

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO – OCTOBER 10, 2015 • Vol. CVI Nr. 119

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-09-15

Iškilmingi „Draugo” laikraščio pietūs Negęstanti, nesenstanti, metams nepavaldi institucija

VIDA KUPRYTĖ

Spalio 4 d. popietę į Čikagos priemiestyje esančią Willowbrook pokylių salę rinkosi „Draugo” laikraščio rėmėjai, skaitytojai, bendradarbiai, išėivijos visuomenės veikėjai bei garbingi Lietuvos Respublikos valdžios atstovai. Čia buvo surengti labdaringi pietūs paremti į 107 metus žengiantį „Draugo” laikraštį.

Svečiai susėdo prie šventiškų stalų, papuoštų „Draugo” naujausiu užmoju – angliakalbiais leidiniais – „Lithuanian Heritage” žurnalu ir „Draugas News” mėnraščiu. Ilgametė „Draugo” darbuotoja Dalia Sokienė pasveikino susirinkusius ir vedė popietės programą.

LR Generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas pristatė ypatingus pietų svečius ir pakvietė LR užsienio reikalų ministrą Liną Linkevičių tarti žodį. Ką tik atvykęs iš Jungtinių Tautų Generalinės ansamblijos New Yorke, ministras pasidalijo dar šviežiais išpūdziais apie politinius įvykius. Pasak ministro, Lietuva, šiais metais baigianti dvejų metų tarnystę JT Saugumo taryboje, buvo ta šalis, kuri išdrįso priminti pasauliui, ką reiškia kovoti už laisvę ir nedviprasmiškai pasisakė prieš Rusijos vykdomą „slenkančią aneksiją” Rytų Ukrainoje bei Gruzijos dalyje – Abchazijoje. – 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Mus vienijanti šventė – 3

Juodoji Madona – 14

Lietuva? Labai graži! (2)

ŽIVILĖ KAREVAITĖ

Tęsinys. Pradžia spalio 8 d.

Likusios trys merginos, Lilė, Julija ir Ugnė, buvo paskirtos savanoriauti į Varėnos dienos centrą. Nereikia nė sakyti, koks skirtumas tarp beveik 3 milijonus gyventojų turinčios Čikagos ir mažo Varėnos miestelio. Merginoms reikėjo laiko priprasti ne tik prie asocialiose šeimose augančių vaikų, bet ir prie gyvenamosios vietos, kurioje, kaip sakė merginos, kasdien su kiemo vaikais žaidė futbolą, o nueiti į parduotuvę apsipirkti tapo didele pramoga.

– 7 psl. Julija, Lilė ir Ugnė

Eglės Juozaitytės nuotraukos

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Mus vienijanti šventė

Ramygalos parapija sutiko Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijas

Motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvija, atvežta iš Čikagos, Ramygalos parapijos bažnyčios šoniniame altoriuje. Gintaro Lukoševičiaus nuotrauka

Ramygalos parapijos bažnyčios kriptoje kun. Gediminas Jankūnas šventina atminimo lentą su Motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijomis.

AUDRONĖ PALIONIENĖ MANTAS MASIOKAS

Spalio 4 d. rudenėjantį sekmadienį, Ramygaloje nuo ankstyvo ryto į neeilines pamaldas į Šv. Mykolo atlaidus kvietė bažnyčios varpas. Šią dieną Ramygalos parapijiečiai šventė Šv. Mykolo arkangelo atlaidus ir pasitiko iš Amerikos pargabentas Garbingosios Dievo Tarnaitės motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijas (palaikus).

Iš Ramygalos parapijos, Gudelių kaimo kilusi paprasta mergina Kazimiera Kaupaitė, Jungtinėse Amerikos Valstijose nuveikė didžius darbus: steigė mokyklas, gimnazijas, našlaičių prieglaudą, ligonines ir senelių namus, svetimoje žemėje darė viską, kad ten nuvykt tautiečiai galėtų išsaugoti savo lietuviškumą ir katalikų tikėjimą. Patyrusi emigrantės dalį, pašventė visą savo gyvenimą Dievui ir artimui. Būdama Dievo malonės įrankiu žemėje, įsteigė lietuvišką Šv. Kazimiero seserų vienuoliją, kuri ir šiandien iš Čikagos ir Pažaislio spinduliuoja paprastu kuklumu ir tyliu pasiaukojimu. Ištikimai Dievui tarnavusi ir šventumo garse prieš 75 metus numirusi, šiomis dienomis sugrįžo į gimtą tėviškės žemę.

Gausiai dalyvaujant tikintiesiems, pagarbina procesija nuo parapijos salės, su žvakėmis rankose, lydint seserims kazimierietėms iš Pažaislio ir relikvijas į Lietuvą parvežusiam Krekenavos bazilikos rektoriui dr. Gediminui Jankūnui, palaikai įgabenti į bažnyčią. Prie bažnyčios durų, išpuoštų ažuolo

vainikais, relikvijas pasitiko Ramygalos klebonas Edmundas Rinkevičius, iš Ramygalos kilęs kunigas Julijonas Miškinis, Panevėžio vyskupijos protonotaras, prelatas Bronius Antanaitis, Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos dvasios tėvas Saulius Bužauskas ir kunigas jubilatas Albinas Pipiras.

Prieš pagrindines šv. Mišias, bažnyčios kriptoje atidengta ir pašventinta atminimo lenta, su motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijomis.

Pagrindinėms šv. Mišioms vadovavo kunigas Gediminas Jankūnas, kuris pamokslo metu vaizdžiai pasakojo apie iškilios ramygalietės nuveiktus darbus svetimoje šalyje, dvasinį palikimą ir tikėjimo pavyzdį mūsų gyvenimuose. Kunigas sakė: „relikvijos – tai iškalbingi tikėjimo ženklai, mums, gyviesiems, liudijantys žmogaus trapumą ir sykiu nemirtingumo viltį. Priešingai nei nūdienos visuomenė, Dievas visada renkasi tai, kas silpna, idant sutrikdytų galinguosius. Žvelgdami į savo brolių bei sesių relikvijas išpažįstame, kad Viešpats, davęs mums mirtingą kūną, pakeis jį kitu, nemirtingu ir garbingu kūnu. Todėl relikvijos visada bus mūsų bažnyčių altoriuose, ant kurio Kristus prisikelia per kiekvienas šv. Mišias. Motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijos yra kilnaus gyvenimo pavyzdys mums, šiandien gyvenantiems pilname kasdieninių iššūkių pasaulyje... Šiandien yra naudinga ir madinga visur turėti pažįstamų, kurie galėtų padėti įvairiais gyvenimo klausimais, tad ramygaliečiai drąsiai gali kreiptis ir į savo žemietę, Garbingąją Dievo Tarnaitę, dvasinio užtarimo, kurio tikime apščiui sulauks”.

Po šv. Mišių klebonas Edmundas

Rinkevičius perskaitė Čikagos arkivyskupijos raštą, kuriame patvirtinamas motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijų autentiškumas, dalis relikvijų perduotos Pažaislio seserims kazimierietėms, kurios gausiai dalyvavo iškilmėse. Kazimieriečių generalinė vyresnioji sesuo Lidija Šicaitė priėmusi relikvijas dėkojo už šią neįkainojamą dovaną jų vienuolijai.

Po apeigų bažnyčioje vyko sakralinės muzikos koncertas pagal motinos Marijos Kazimieros mintį: *Tegul mūsų gyvenimas būna nugalimas Jame*, kurio metu Viešpatį giesmėmis šlovino solistė Judita Leitaitė ir vargonininkė Jurgita Kazakevičiūtė.

Po koncerto miesto aikštėje vyko, jau tradicija tapusia mykolinių bulvių blynų fiesta į kurios linksmas veiklas buvo įtraukti ir atvykę svečiai. Nušvitę žmonės pasklido po išpuoštą šventorių ir miesto aikštę, kur grožėjosi Ramygalos gimnazijos pradinėjų klasių ir lopšelio-darželio „Gandriukas“ vaikų, tėvelių, mokytojų ir auklėtojų sukurtomis rudens gėrybių kompozicijomis-kilimais. Akį traukė ir išpuoštą aikštę, kur šiaudinis arkliukas-ožiukas įsirėžęs tempia rudens gėrybių vežimaitį, kur skamba tranki liaudiška muzika, o nosį kutena čia pat kepamų bulvinių blynų kvapas. Na ir išsismarkavo rudeninė šventė: kas šoko, kas dainavo, kas bulvių skutimo rungtyje rungėsi... Be darbo neliko ir svečiai už blynų porciją turėjo užrašyti savo firminio bulvinio patiekalo receptą. Prijuostėmis papuošti jų rašyti išskubėjo LR Seimo nariai: Domas Petrulis ir Rasa Juknevičienė, Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis ir jo pavaduotojas Antanas Pocius, Ramygalos seniūnijos seniūnas Valdas Chirv. O šven-

tės organizatoriai ir partneriai: visų Ramygaloje esančių įstaigų vadovai arba atstovai gavo į rankas sviestamušę ir buvo įpareigoti darniai ją plakti, taip kaip darniai darbavosi rengdami Mykolinių šventę. Šmaikštuoliai renginio vedantieji Irena Živilienė ir Virginius Kazlauskas, sviestamušę titulavo šios šventės simboliu: juk šiuo įrankiu palaida grietinė suplakama į auksinį, vientisą ir gardų sviesto gabalą, lygiai taip pat kaip šios šventės organizavimas ir įvykdymas suvienija visą miesto bendruomenę į vieną darnų būrį: juk reikia daugybės produktų blynų kepimui ir pagardinimui, reikia kalno bulvių, jas nuskusti, tarkuoti, kepti, paduoti; reikia aikštę ir šventorių išpuošti; reikia meninę programą paruošti... Ir sukasi visi kaip ta grietinė sviestamušėje, kad vieni kitiems didele, gražia, smagia ir sočia švente padovanotų. Ir iš tiesų toje šventėje žydėjo šypsenos, liejosi puiki nuotaika, nes Motinos Marijos K. Kaupaitės žodžiais tariant: *Svarbu ne tai kiek duodame, svarbu kaip duodame*. O davėme kiekvienas ką galėjome ir iš visos širdies...

Už koncertinę programą dėkojome Ramygalos lopšelio-darželio kolektyvui; Liūdynės kultūros centro Velžio padalinio folkloro kolektyvui „Gegužraibė“, vad. V. Stundžienė; Panevėžio bendruomenių rūmų liaudiškų šokių kolektyvui „Linai“, vad. Z. Rimkuvienė; Ramygalos kultūros centro linijinių šokių grupei „Šokas“, vad. L. Veršlienė. Ramygalos direktorei Loretai Kubiliūnienei sakėme „Ačiū“ už tai, kad sukosi, kaip voverėlė visus kampus prižiūrėdama, kad niekam nieko netrūktų ir kad to sviesto čia pat suplaktų visi paragautų. Už blynų fiestą nuoširdi padėka Ramygalos seniūnijos seniūnaičiams į aikštę atvežusiems po kibirą skustų bulvių, Ramygalos-Garuckų bendruomenei, kurią sutelkė pirmininkė Rasa Marozienė, už uolų ir nuoširdų bendradarbiavimą Ramygalos Šv. Jono Krikštytojo parapijai; už rudens gėrybių pilną vežimaitį – Salvinai Kievinieni, bei visiems geros valios žmonėms: atėjusiems, padėjusiems, maisto produktais ar darbu prisidėjusiems, ir, žinoma, smagiai dalyvavusiems arba žiūrėjusiems.

Kaip greitai viskas praeina, todėl rūpinkimės ir skubiai veikime, nepalikdami nei vienos dienos nepažymėtos kokių nors geru darbu.

(Motina Marija K. Kaupaitė)

Ramygalos miesto aikštėje Mykolinių bulvinių blynų šventėje dalyvavo lopšelio-darželio „Gandriukas“ vaikai.

Iškilmingi „Draugo“ laikraščio pietūs

„Draugo“ tarybos narys adv. Saulius Kuprys įteikia LR Užsienio reikalų ministrui Linui Linkevičiui „Draugo“ 100 m. istorijos knygą.

Jono Kuprio nuotraukos

„Draugo“ iškilmingų pietų svečiai (iš k.): LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Tėvynės sąjungos Lietuvos krikščionių demokratų pirmininko pavaduotoja, buvusi europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Stanley Balzekas, Jr. ir LR užsienio reikalų ministro patarėjas Darius Skusevičius.

Atkelta iš 1 psl.

„Ką Lietuva gali pakeisti? Mes būsim atkaklūs. Tai mūsų pareiga, tai mus įpareigoja mūsų istorija, mūsų laisvės kova ir mūsų nueitas kelias. Mes tiesiog negalime kitaip elgtis ir tolerantiškai žiūrėti į žmogaus teisių pažeidimus, kurie šiuo metu vyksta pasaulyje“, – kalbėjo ministras.

Ministras pasidžiaugė vėl būdamas Čikagoje. Prisiminė šią vasarą vykusią X Šiaurės Amerikos dainų šventę, sakydamas, kad jos rengėjai nusipelnė didžiausios pagarbos mūsų visuomenėje. Jis pridėjo, kad visa tai, ką lietuviai veikia net ir toli nuo tėvynės, yra dalis Lietuvos kultūrinio gyvenimo, ir padėjo už išeivijos lietuvių kovą, vedusią į Lietuvos nepriklausomybę.

Tada paprašė žodžio aktyvus Brighton Parko lietuvių parapijos veikėjas Viktoras Kelmelis. Jis į sceną pakvietė „Draugo“ tarybos pirmininką Vytautą Stanevičių. Šio dideliame nustebeime Kelmelis Brighton Parko lietuvių telkinio vardu apdovanojo jį „Leitenanto Samuel Harris“ medaliu, už visuomeninę veiklą. Leitenantas Harris buvo JAV karininkas, Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris. 1919 m. jis įstojo į Lietuvos kariuomenėje formuojamą amerikiečių brigadą, į kurią atvyko 19 karininkų. 1920 m. šie vaikinai vyko vaduoti bolševikų užimto Aleksoto aerouosto. Ten buvo sunkiai sužeistas ir mirė. Jis tapo Amerikos lietuvių, kurie aukojasi Lietuvos labui, simboliu. Vytautas Stanevičius buvo pirmas „Amerikos lietuvių“ laikraščio išrinktas „Metų žmogumi“ už prieglobsčio naujai į Ameriką atvykusiems lietuviams suteikimą (ši kilnų darba tęsia ir toliau), o dabar jis nenuilstamai dirba Lietuvių katalikų spaudos draugijos taryboje.

Maldą prieš pietus vedė Pal. Jurgio Matulaičio misijos klebonas kun. Algirdas Baniulis, SJ, o po pietų į svečius prabilo „Draugo“ tarybos narys Saulius Kuprys. Jis priminė, kad „Draugas“, jau einantis 107 metus, gerus aštuonerius metus daugiau yra matęs gyvenimo kaip pati Lietuvos valstybė, tik dar be-

Vyriausioji „Draugo“ redaktorė Ramunė Lapas.

Viktoras Kelmelis įteikia „Draugo“ tarybos pirmininkui Vytautui Stanevičiui „Leitenanto Samuel Harris“ medalį už visuomeninę veiklą.

siruošianti 2018 metais minėti savo pirmąjį šimtmetį. Jis su pagarba prisiminė ilgametį „Draugo“ redaktorių Leonardą Šimutį, kuris ne tik spausdintu žodžiu švietė lietuvių išeiviją, bet, būdamas Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas, jungė ideologiškai priešingas išeivijos organizacijas į bendrą kovą už Lietuvos laisvę, o vadovaudamas Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijai, rūpinosi Amerikos lietuvių dvasine gerove. Leonardas Šimutis – tai vienas iš daugelio „Draugo“ darbuotojų, aktyviai dalyvavusių lietuvių išeivijos kultūriname ir visuomeniniame gyvenime. Adv. Kuprys ministrui Linui Linkevičiui įteikė „Draugo“ 100 m. istorijos knygą.

Po to į svečius kreipėsi laikraščio vyriausioji redaktorė Ramunė Lapas, kuri, talkinama mažo, bet ištikimo bendradarbių būrelio, tris kartus per savaitę suredaguoja ir išleidžia „Draugo“ laikraštį. Sau uždavusi klausimą, kokį ji mato „Draugą“, šmaikščiai ir atsakė: „Ne kaip naftalinu dvelkiantį, niekam nereikalingą 106-erių metų senuką, kurį visi baigia už-

miršti...“, o kaip „vertingą visų mūsų paveldą, kaip kultūrinę instituciją, kuria turime didžiuotis, iš kurios turime mokytis, kurią turime toliau puoselėti ir vystyti. Instituciją negėstančią ir slenkant metams nesenstančią“.

Apie naujus „Draugo“ tarybos projektus kalbėjo „Draugas News“ redaktorė Vida Kuprytė ir „Lithuanian Heritage“ žurnalo redaktorius dr. Jonas Dalgirdas. Abu pasidžiaugė šių leidinių sėkme ir priminė visuotines spausdinto žodžio problemas.

Popietės meninę programą atliko jaunųjų dainininkių pop choras „Svajonė“ (vad. A. Šimkuvienė). Visi žavėjosi ne tik jų gražiais balsais, bet ir sugėbimu dainuoti drąsiai bei laisvai jaustis scenoje.

Pagrindinė ir nenuilstanti pietų organizatorė „Draugo“ Tarybos pirmininkė Marija Remienė vedė loteriją. O pasveikinti laimėjusius ir paguosti loterijoje pralaimėjusius skambėjo „Kauko“ grupės – Jūratės ir Rimo Grabliauskų, estradinės bei tautinės dainos.

Jaunųjų dainininkių pop choras „Svajonė“, vadovaujamas muz. Alinos Šimkuvienės, linksmino „Draugo“ pietų svečius.

Iškiliosios 2015 metų Moters atžymėjimas – kuratorei Irenai Brokas-Chambers

Rimas Černius

Šių metų spalio 17 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejus rengia ypatingą šventę, kurios metu iškiliosios 2015 metų Moters atžymėjimas bus įteiktas kuratorei Irenai Brokas-Chambers. Irena Brokas-Chambers pasižymėjo parodos apie lietuvių, latvių ir estų tremtinių išgyvenimus ruoša. Paroda, kuri pasirodė Balzeko lietuvių kultūros muziejuje 2014 m. rugpjūčio mėnesį, pavadinta „No Home To Go To“. Joje vaizdžiai atpasakojami lietuvių, latvių ir estų, palikusių savo tėvynę Antrajam pasauliniam karui besibaigiant, sunkumai traukiantis į Vakarų, jų išgyvenimai įvairiose Vokietijoje atsiradusiose pabėgėlių stovyklose ir jų pastangos pasiekti Ameriką ar kitus Vakarų pasaulio kraštus.

Paroda susilaukė didelio susidomėjimo. Ji tebeveikia Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, bet parodos „keliaujanti“ versija (be eksponatų) apkeliauja ir keletą kitų vietovių. 2014 m. rugpjūčio mėnesį ji pasirodė Daley Center pastato priekyje, Čikagos miesto centre. 2014 m. spalio mėnesį paroda buvo eksponuojama Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC, mieste. Ji pasirodė Ziono latvių liuteronų bažnyčioje Čikagoje ir Estų namuose Riverwoods, IL. 2015 m. vasarą paroda buvo eksponuojama Philadelphijos miesto bibliotekoje. Parodos atidaryme Lietuvos Respublikos ambasadoje Washingtone ir Philadelphijos miesto bibliotekoje dalyvavo pati kuratorė Irena Brokas-Chambers. Balzeko muziejus deda pastangas, kad paroda pasirodytų ir New Yorke, ir Californijoje.

Parodos lietuviškoji versija yra pasiekusi Lietuvą. Ten ji pavadinta „Praradę Tėvynę. Išeivių iš Baltijos šalių istorija. 1944–1952“. 2014 m. rugsėjo mėnesį paroda buvo rodoma Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. 2014 m. lapkričio-gruodžio mėnesiais paroda veikė Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos bibliotekoje. 2015 m. nuo sausio iki gegužės mėnesio ją buvo galima matyti Kaune, Išeivijos institute, Prezidento V. Adamkaus bibliotekoje-muziejuje. 2015 m. birželio 1–20 dienomis paroda buvo rodoma Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seime. Nuo šių metų lapkričio pradžios parodą žadama eksponuoti Išeivijos instituto salėje Kaune.

Irena Brokas-Chambers, parodos „No Home To Go To“ kuratorė, turi didelį patyrimą parodų ruošimo srityje. Nuo 1990 iki 2009 metų ji dirbo JAV Kongreso bibliotekoje (Library of Congress), kur buvo interpretacinių programų skyriaus viršininkė (Chief, Interpretative Programs Office). Tam skyriui priklauso Kongreso bibliotekos muziejinių eksponatų ruoša. Irena Brokas-Chambers, dirbdama tame skyriuje, suruošė daugelį įvairių parodų. Kai kurios lietuvių žymius istorinius asmenis (George Washington, Thomas Jefferson, Sigmund Freud, Margaret Mead, Charles ir Ray Eames, Winston Churchill). Kitos aptarė įvairias temas, pvz., Sovietų Sąjungos slaptuosius archyvus, prancūzų kultūrą, rankraščius, rastus prie Negyvosios jūros.

Paroda apie Baltijos šalių išeivių

Š. m. spalio 17 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejus rengia 2015 m. iškiliosios Moters premijos įteikimo iškilmes, kurių metu bus galima apžiūrėti atnaujintą „No Home To Go To“ parodą. Nuotraukoje parodos organizatoriai (iš k.): muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, parodos kuratorė Irena Brokas Chambers, kuratorės asistentės Karilė Vaitkutė, Rita Janz ir parodos dizaineris Bob Riggs. „No Home to Go To“ paroda, vaizduojanti lietuvių pergyvenimus palikus savo tėvynę Antrajam pasauliniam karui besibaigiant, buvo papildyta 50 naujų eksponatų.

išgyvenimus palikus savo tėvynę kuratorei Irenai Brokas-Chambers buvo ypač reikšminga, nes ji pati patyrė išeivio-tremtinio dalią. Ji su savo tėveliais ir dviem sesutėmis Lietuvą paliko 1944 m. Tada Irena Brokas (Irutė) buvo dvejų metų mergytė. Jos sesutės, Česlova ir Elena, buvo vyresnės. Česlovai (Česytei) buvo 14 metų, o Elenai (Elytei) – 10 metų. Tėvelis Jonas Brokas buvo 40 metų, o motina Uršulė Vieiraitytė-Brokienė – 34 metų. Abu tėvai buvo užaugę Vilkaviškio rajone. 1941 m. Brokų šeima persikėlė į Alvito miestą, iš kurio 1944 m. paliko Lietuvą, keliaudama pro Virbalio, Kybartų ir Eitkūnų miestus. Keliaavo pirma dviejų arklių traukiamame vežime kartu su kitomis šeimomis. Vėliau, jiems pasiekus vieną Vokietijos miestą, vokiečiai jų vežimą konfiskavo ir įsakė lipiti į traukinį. Traukinys Brokų šeimą nuvežė į Selbe miestą, kur jie praleido 1944–1945 metus. 1945–1947 metais Brokų šeima gyveno Wunsiedel tremtinių stovykloje. Ten gimė Irenos broliukas Kęstutis. Vėliau Brokų šeima gyveno Bambergo ir Garmisch-Partenkircheno stovyklose. Nors Irena Brokas Vokietijoje buvo labai jauna mergytė, ji šiek tiek prisimena gyvenimą tremties stovyklose. Be to, ji išklausinėjo savo vyresnes seseris, kurių prisiminimai buvo šiek tiek išsamesni. Savo šeimos išgyvenimus tremtinių stovyklose Vokietijoje Irena Brokas-Chambers aprašė ir pateikė Balzeko lietuvių kultūros muziejui. Juos galima rasti muziejaus tinklalapyje – www.balzekas-museum.org.

Pasirodo, kad Irenos Brokas tėvelis, Jonas Brokas, buvo gimęs Amerikoje, Waterbury mieste, Connecticut valstijoje. Jono Broko tėveliai buvo atvykę į Ameriką, kur gimė Jonas, bet po kelerių metų grįžo į Lietuvą. Tad pa-

Balzeko muziejaus archyvo nuotr.

gal tuometinius Amerikos įstatymus, Jonas Brokas ir jo dvi dukros, Česlova ir Elena, buvo Amerikos piliečiai, bet Uršulė Brokienė, pati Irutė ir Vokietijoje gimęs broliukas Kęstutis nebuvo Amerikos piliečiai. Tėvas Jonas Brokas su dviem vyresnėm dukrelėm būtų galėjęs emigruoti į Ameriką anksčiau, bet Brokų šeima norėjo likti kartu. Jonas Brokas keliavo į Miuncheną, kad galėtų užsitikrinti leidimą visai Brokų šeimai vykti į Ameriką. Brokų šeima leidimą gavo, ir 1948 metų liepos mėnesį išplaukė iš Bremerhaven uosto „USS Marine Flasher“ laivu Amerikos link.

Atvykusi į Ameriką Brokų šeima apsigyveno New Yorko mieste, Jackson Heights rajone. 1953 m. persikėlė į Detroitą. Irena Brokas, jos mama ir brolis Kęstutis, gyvendami Michigano valstijoje, priėmė Amerikos pilietybę. Michigano valstijoje Irena Brokas baigė gimnaziją ir gavo stipendiją studijuoti Marygrove College. Magistro laipsnį ji įsigijo Dayton universitete, Ohio valstijoje. Studijas tęsė Georgetown ir George Washington universitetuose. Kultūrinis, muziejinis darbas sudarė jos profesinio gyvenimo branduolį. Ji dirbo ne tik JAV Kongreso bibliotekoje, bet taip pat buvo muziejinės programos direktorė JAV valdžios globojamoje humanitarinių moks-

lų šalpos įstaigoje (National Endowment for the Humanities).

Irena Brokas-Chambers reiškiasi ir kaip menininkė, tapytoja. Į tapybos meną ji gilinosi keliose meno mokyklose, tarp jų – Corcoran meno mokykloje, Pennsylvania dailiojo meno akademijoje ir Virginijos valstijoje, Alexandria mieste veikiančioje Meno sąjungoje (Art League). Ji tapo peizažus, natūrmortus, abstrakčius paveikslus. Irenos Brokas-Chambers meno pavyzdžių galima pamatyti tinklalapyje www.irenapaints.com.

Kuratorės Irenos Brokas-Chambers pagerbimas ir 2015 metų iškiliosios Moters premijos įteikimas vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, šeštadienį, spalio 17 dieną. Iškilmės prasidės 6 val. vakaro, tada bus galima apžiūrėti ir atnaujintą „No Home To Go To“ parodą. Originali paroda sąmoningai ragino lankytojus į ekspoziciją reaguoti ir ją papildyti savo prisiminimais. To raginimo paskatinti daugelis lietuvių parodą papildė savo išgyvenimais ir iš tremtinių stovyklų laikų išsaugotais objektais. Taigi parodoje bus apie 40–50 naujų eksponatų. Parodoje bus ir šešių šeimų istorijos, kurių nebuvo pirmojoje parodos versijoje. Paroda yra nesibaigianti. Lankytojai teberaginami dalintis savo prisiminimais, išpūdžiais ir toliau. Kuratorė Irena Brokas-Chambers džiaugiasi, kad raginimas dalintis prisiminimais buvo išgirstas. Jos nuomone, tie pergyventų įvykių prisiminimai yra svarbi istorinė medžiaga, kuri įgalins istorikus tiksliau ir išsamiau apibūdinti Baltijos kraštų tremtinių istoriją. O pati paroda šiais laikais, kai daug kalbama ir sielojamasi imigracijos klausimu, išlieka labai aktuali.

Irena Brokas-Chambers džiaugiasi savo darbo įvertinimu ir teigia, kad Balzeko lietuvių kultūrinis muziejus atlieka labai svarbų vaidmenį lietuvių kultūros išlaikymo darbe.

Jono Kuprio nuotr.

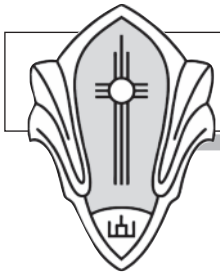
MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Bus ugdomos bendros universiteto ir ateitininkiškos vertybės

Agnė Grinevičiūtė

Nuo šiol dar vienu Vilniaus universiteto (VU) bendrininku tampa Ateitininkų federacija. Rugsėjo 10 d. VU rektorius prof. Artūras Žukauskas ir Ateitininkų federacijos pirmininkas, VU Teisės fakulteto docentas Vaidotas Vaičaitis pasirašė bendradarbiavimo sutartį.

Ja siekiama skatinti jaunimą siekti kokybiško išsilavinimo, ugdyti intelektualias, visuomeniškas ir atsakingas asmenybes, stiprinti bendruomeniškumą, pilietiškumą ir dorovines savybes. Abi institucijos įsipareigoja puoselėti bendras universiteto ir ateitininkiškas vertybes VU akademinėje bendruomenėje, atgaivinti VU studentų ir alumnų dalyvavimo korporacijose tradicijas.

Rugsėjo 10 d. Ateitininkų federacijos pirmininkas Vaidotas Vaičaitis (k.) ir Vilniaus universiteto rektorius prof. Artūras Žukauskas pasirašė universiteto ir Ateitininkų bendradarbiavimo sutartį.

E. Kurausko nuotr.

Kadangi Ateitininkų federacija turi galias tradicijas, labai džiaugiuosi, kad VU bendradarbiaus su tokia organizacija. Siekiame bendruomenę įtraukti į kuo daugiau įvairesnių veiklų, skatinti ją būti aktyvesnę. Nenoriu, kad ši sutartis būtų tik popierinė. Mums labai svarbu, kad visos sutartys būtų gyvos", – pabrėžė VU rektorius prof. Artūras Žukauskas.

Bendruomenės reikalų prorektorė dr. Birutė Švedaitė-Sakalauskė sako, kad per pirmąjį nepriklausomybės laikotarpį ateitininkai darė įtaką visuomenei ir apskritai buvo neatsiejami nuo universitetų: „Ši akademinio jaunimo organizacija tarpukariu itin aktyviai veikė universitetuose. Matau labai daug bendradarbiavimo su Ateitininkų federacija galimybių, nes ji orientuojasi į tai, kad mūsų tautos, šalies žiedas būtų ugdytas ir puoselėtas laikantis tam tikrų vertybių."

Ateitininkų federacija veikia daugelyje vidurinių, aukštųjų mokyklų, tarp jų ir VU. Universitetuose galima jungtis į teisininkų korporaciją „Iustitia", kuri tęsia prieškarinio veiklą, medikų korporaciją „Gaja" ir korporaciją „Grandis",

kuri vienija technikos mokslų atstovus.

„Mums VU – pagrindinė šalies aukštoji mokykla. Didesnė Ateitininkų federacijos dalis studijuoja šiame universitete. Ir patys norime tapatintis su VU. Mūsų katalikiška organizacija siekia ugdyti jaunimą, supažindinti visuomenę su savo vertybėmis, penkiais pagrindiniais principais: katalikiškumu, tautiškumu, inteligentiškumu, visuomeniškumu ir šeimiškumu. Išskirtinis mūsų bruožas – akademiškumas, arba inteligentiškumas", – veiklos principus pristato doc. V. Vaičaitis.

Ateitininkų teisininkų korporacijos „Iustitia" pirmininko Vyčio Turonio teigimu, šios federacijos nariai stengiasi kelti moralinius klausimus, kurių pasigenda viešojoje erdvėje: „Užpildome vertybinių dalykų nišas pagal penkis savo principus. Lietuvos valstybės kūrėjai buvo ir Ateitininkų federacijos kūrėjai ir ideologai. Tarsi jaučiame atsakomybę toliau perduoti tai, ką mūsų pradininkai davė Lietuvai", – kalbėjo V. Turonis.

VU naujienos info

Rudens gėrybės

Čikagos Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos nariai su savo tėveliais rugsėjo 20 d. išvyko į Indianos sodus obuoliauti. Jie ne tik prisiskynė obuolių, bet ir džiaugėsi gražiu oru bei šiltu bendravimu. Grupelė draugų susitelkė pasveikinti jauną narę Onutę Kriauciūnaitę gimtadienio proga. Priekyje: kuopos globėja Laima Aleksienė, Onutė Kriauciūnaitė, Mary Kriauciūnienė. Už jų – (iš k.): Viktorė Siliūnienė, Živilė Žemaitaitienė, Sigita Čuplinskaitė, Rūta Kulbienė, Vasara Kulbytė ir Liucė Siliūnaitė.

2015–2016 m. Kuopos registracija

Kviečiame lietuvišką jaunimą, gyvenantį Čikagos apylinkėse, prisidėti prie Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos veiklos. Kviečiami lietuviškai kalbantys katalikai vaikai nuo 5 metų amžiaus (lankantys amerikiečių vaikų darželį) iki 8 skyriaus. Prašome užpildyti registracijos anketą tinklalapyje: kuopa.org.

Antras š.m. kuopos susirinkimas vyks spalio 11 d., sekmadienį. Jis prasidės iškilmingomis šv. Mišios Pal. Jurgio Matulaičio misijoje 8:45 val. r., o po to – susirinkimas Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr. Lemont, IL.

STUDENTAI, DĖMESIO!

Studentų savaitgalis — lapkričio 20–22 d.

Studentų ateitininkų savaitgalis vyks lapkričio 20–22 d. Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos jaunimo stovyklavietėje Dainavoje. Visi studentai nuo 18–29 metų amžiaus yra kviečiami dalyvauti. Savaitgalio metu vyks ir studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas. Norintys galės duoti Studento ateitininko įžodį.

Dabartinė Studentų ateitininkų valdyba: Kovas Kulbis, Mantas Kisielius, Andrėja Petruilytė, Ariana Žliobaitė, Tomas Čyvas, Vidas Kulbis, Viktoras Rušėnas ir Vija Kasniūnaitė.

Proga vadovauti

Ar prisimenate, kokią didelę įtaką vadovai jums padarė MAS Žiemos kursuose? Dabar jūsų laikas mokslieiviams suteikti tą patį malonumą. Ieškome vadovų ir štabo narių Žiemos kursams, kurie vyks 2015 m. gruodžio 26 – 2016 m. sausio 1 d. Dainavoje.

Malonėkite praneškite apie jūsų norą vadovauti iki spalio 19 d. el. paštu: moksleiviucv@gmail.com

Bendraukime

Internetu: ateitis.org

ŠAAT el. paštas: lcfataryba@gmail.com

Facebook: Šiaurės Amerikos ateitininkai

Lietuva? Labai graži!

Atkelta iš 1 psl.

Ugnei Orentaitei (17) nuolat tenka pasakoti apie savo vardo kilmę ir Lietuvą, nes jos mokykloje nėra lietuvių, tad prieš sutikdami ją mūsų šalies amerikiečiai nebūna girdėję. „Dažniausiai žmonės klausia, iš kur aš, bet Lietuvą mažai kas žino. Tuomet pasakoju, kad tai viena maža šalis Europoje, prie Latvijos ir Estijos. Dauguma amerikiečių, kuriuos esu sutikusi, iki tol nežinojo Lietuvos. Juokinga, nes visos mokytojos bando išstarti mano vardą taisyklingai ir joms dažniausiai neišeina. Visiems labai įdomu, juk Amerikoje nėra Ugnių“, – išskirtiniu vardu didžiuojasi lietuvė.

Pavydi lietuvių studentams

Moksleivė gimtinėje lankosi tik antrą kartą, nors čia likę daug Ugnės šeimos artimųjų: „Pirmą kartą į Lietuvą su šeima atskridau 2007 m., lankėme čia gimines, buvome kaime. Nors labai daug keliavome ir važinėjome po Lietuvą, prisimenu tik keletą dalykų. Bėgant laikui viskas susipainiojo.“

Per šiuos du apsilankymus Ugnė sako spėjusi priprasti prie lietuviškos virtuvės ir kultūrinių skirtumų, tad galėtų lengvai čia įsikurti. „Oras čia daug švaresnis, visi greitai vaikšto, sveikai atrodo, daug laiko praleidžia lauke. Čia miesto architektūra labai graži. Kartais pasigendu amerikietiško maisto, bet čia patiekalai daug skanesni. Amerikoje visi labai skuba, dėl to dažniausiai sakome: nesirūpink vakariene, aš sustosiu „McDonald's“ ir ko nors prigriebsiu. Jei gerai mokaisi universitete Lietuvoje, tau už mokslus sumoka valstybė. Amerikoje tavo šeimai reikia sutaupyti didžiulę sumą, kad galėtum siekti aukštojo mokslo“, – apie lengvesnį lietuvių studentų gyvenimą kalbėjo paauglė.

Tautiškas laisvalaikis

Pasak Ugnės, lietuviškumo Detroitė turbūt tiek pat, kiek Čikagoje, tik su mažiau žmonių. „Mes švenčiame skautų Kūčias, Kalėdas ir Velykas. Visai šeimai patinka patriotiškos šventės, Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji. Mano tėtis priklauso lietuvių šauliams ir skautams, jo dėka ir aš tapau nare. Mama taip pat yra skautė ir ateitininkė. Dėl to aktyviai leidžiame laisvalaikį, jis pilnas tautiškumo. Aš laiminga, nes važinėdama sutinku lietuvių, tampame draugais“, – didėjančius lietuvių draugų ratą džiaugėsi šviesiaplaukė. Varėnos dienos centrą lankantys ne visada mandagūs vaikai ir paaugliai Ugnės neišgąsdino. „Pirmą dieną ne-

žinojau, ko tikėtis. Pastebėjau, kad visi vaikai labai nori bendrauti, bet kiti tiesiog nežino kaip. Jie stengdavosi elgtis blogai, kad mes atkreiptume dėmesį ir juos sudraugavome. Po kurio laiko susidraugavome ir jie suprato, kad dėmesį į save galima atkreipti ne tik blogais, bet ir gerais dalykais“, – vaikų pažanga džiaugėsi skautė, svajojanti bent kelis mėnesius pagyventi Lietuvoje.

Paklausta, ko pasimokė iš bendravimo su sudėtingoje aplinkoje augančiais vaikais, Ugnė atsakė labai nuoširdžiai: „Aš supratau, kad ne visi, kurie turi šeimą, ją iš tikrųjų turi. Jeigu joje nėra meilės, dėmesio, supratimo, negalime jos taip vadinti. Turiu būti dėkinga, jog turiu šeimą, kuri mane labai myli ir visada nori geriausio.“

Julijos Žliobaitės (17) šeimos atvykimas į Ameriką atrodo ypač neįtikėtinas: „Ypatinga istorija. Mano senelis per Europą keliavo dviračiu, kol Vokietijoje surado laivą ir juo pasiekė Ameriką, Detroitą. Taip jis vienas bėgo nuo karo. Po kurio laiko nuvyko į Vokietiją mokytis medicinos ir apsigynęs gydytojo disertaciją grįžo į Detroitą. Mano tėvai gimė Amerikoje, jie susipažino lietuviškoje stovykloje, po jos nebesiskyrė.“

Julija Lietuvoje lankosi trečią kartą, tačiau pirmojo apsilankymo beveik neprisimena: „Pirmą kartą, kai buvau pradinėje mokykloje, lankiausi su Amerikos lietuvių krepšinio komanda. Antrą kartą atvažiavau prieš dvejus metus, kai mano sesutė savanoriavo Lietuvoje, tada su šeima važiuojame per Lietuvą, lankydami gražiausias vietas.“

Svajonė sugrįžti

Jau po pirmųjų apsilankymų Julija sako įsimylėjusi Lietuvą ir jos žmones. „Aš labai mėgstu trumpus atstumus, kai viskas, ko reikia, šalia. Čia daug gražių pastatų, kultūros. Amerikoje palyginti nuobodu. Taip pat Lietuvoje labai gražios merginos. Nemanau, kad kur nors yra kraštas, turintis daugiau gražių žmonių. Net truputį pavydime...“ – juokėsi abiturientė ir pridūrė, kad ir simpatiškių vaikinių Vilniaus gatvėmis vaikšto tikrai daug.

Patį Julija neabejojo, jog yra lietuvė: „Mes visi užaugome kalbėdami lietuviškai. Namie kartais sumaišome dvi kalbas, sakome kelis angliškus ir kelis lietuviškus žodžius. Žinau, kad juokinga, bet taip įpratome. Aš save laiku lietuve, nes visą laisvalaikį leidžiu su lietuviais. Manau, esu 100 proc. lie-

tuvė. Mes nuolatos pasakojame apie Lietuvą ir turime tik gražiausius atsiminimus. Visada svajoju čia sugrįžti.“

Mokymasis prisitaikyti

Julija nuo vaikystės savanoriauja, dirba su ateitininkais, yra vasaros stovyklos vadovė, tad beveik visas atostogas skiria jai. „Prieš stovyklą dar laukia dainų šventė Čikagoje. Dainuojame dideliame jaunimo chore. Kiekvieną sekmadienį susirenkame ir dainuojame tautiškas dainas. Taip pat jau daug metų šoku tautinius šokius“, – pasakoja nuo mažens aktyvi mergina. Pasak Julijos, tik atvykus į Varėną nebuvo lengva, reikėjo priprasti prie vaikų. „Visi dienos centrą lankantys vaikai turi problemų. Kai kurie elgėsi normaliai, bet viduje laikė didelius skausmus, patirtus gyvenime. Dėl to reikėjo visada būti maloniai, mokėti prisitaikyti“, – bendravimą su asociale šeimų vaikais prisimena paauglė.

Iš pradžių Julijai buvo sunku dėl kalbos barjero, mat ne visada suprato, ką jai sako vaikai, kurie norėjo kalbėti rusiškai ir nebijojo keiktis net prieš vadovus. „Pradžioje jaučiausi nepatogiai, bet pripratau, pabaigoje vienas kitą pamilome ir pasidarė labai smagu. Mažesni vaikai mus išvargino fiziškai, nors sunku pasakyti, su kuriais dirbti buvo lengviau. Patirtis, kurią įgijau Varėnoje, neįkainojama.“

Iš Čikagos kilusios **Lilės Sadauskaitės** (17) seneliai per Antrąjį pasaulinį karą į Ameriką pabėgo taip pat dėl saugumo. Abiturientės tėvai susitiko viename lietuvių gydytojų susirinkime. Puikiai lietuviškai kalbanti mergina sako, kad nebuvo kada užmiršti kalbos, kai aplink tiek lietuvių. „Šeimoje kalbame lietuviškai. Tiek seneliai, tiek tėvai šeimose visuomet išlaikė lietuviybę, tad mums, vaikams, tiesiog nebuvo kada jos užmiršti. Seneliai angliškai mokėjo tik kelis žodžius, visuomet kalbėjo lietuviškai. Ir aš kalbėti lietuviškai išmokau pirmiau, tik pradėjusi eiti į darželį ir bendrauti su amerikiečių vaikais išmokau angliškai“, – vaikystę prisimena Lilė, kurios sesuo prieš dvejus metus taip pat savanoriavo Varėnos dienos centre. Ji ir rekomendavo Lilei vykti į Lietuvą: „Man pasidarė įdomu, norėjau atvykti ir padėti vaikams. Čia Lietuva, mano tėvynė, tai kur kitur gali būti geriau?“

Pasak merginos, Varėna labai mažas miestelis, tad visi vietiniai jas žinojo ir buvo labai malonūs. „Susidraugavome su paaugliais iš dienos centro ir kas vakarą žaisdavome su jais futbolą. Vaikai, su kuriais teko dirbti, buvo geri, malonūs, bet išdykę, muš-

davosi, nebijojo daug keiktis rusiškai, net angliškai. Amerikoje tokio amžiaus vaikai turbūt nesikeiktų, bet jie taip užauginti. Visi norėjo kalbėti angliškai, nors beveik nemokėjo, o mes kartojome, kad suprantame lietuviškai, norime kalbėti jų kalba. Kai pasakydavome, kad gyvename Amerikoje, visi manydavo, kad kasdien valgome mėsačius ir sėdime prie televizoriaus. Tas stereotipas visai neteisingas! Jų nuomone, Amerikoje viskas puiku. Bet iš tikrųjų nėra taip lengva. Čia man patinka labiau“, – paskutiniu sakiniu mano nuostabą išprovokuoja Lilė ir tuoj puolu klausti, kas jai čia galėjo taip patikti, dirbant Varėnoje.

„Čia visi vaikšto pėsčiomis, ką aš labai mėgstu. Amerikoje visi turi mašinas ir važiuoja, kur nori. Visi Lietuvoje tokie linksmi! Čia mažiau žmonių, maloniau, jaučiuosi lyg namie. Visi labai gražiai apsirengę, net ir paprastą dieną. Kai tą pastebėjau, daugiau timpų čia nenešioju, stengiuosi dėvėti džinsus ar sukneles. Varėnoje irgi dauguma vaikšto su džinsais“, – argumentus žeria Lilė.

Meilė per 3 savaites

Pasakodama apie darbą Varėnoje Lilė neslėpė, jog iš pradžių reikėjo priprasti prie aplinkos ir skirtingo amžiaus vaikų, bet trys savaitės pralėkė kaip viena. „Su paaugliais dirbti daug lengviau. Jie normalūs, malonūs žmonės, su kuriais kiekvieną vakarą leisdavome futbolo stadione. Įdomu, nes niekada nežaidžiame futbolo namuose, bet po beveik trijų savaičių treniruočių jau visai nebloggeri spardom! Iš pradžių buvo gan sunku su jais susisiekti, nes prastai kalbėjome lietuviškai, bet po šių savaičių jie sušvelnėjo ir mes juos labai pamilome. Visi palydėjo mus į traukinių stotį ir atsiveikindami apšerkėme. Spėjome prisirišti. Aš tikrai noriu grįžti kitais metais, padėti vaikams Varėnoje“, – sakė abiturientė.

„Tai mano antras kartas Lietuvoje, bet pirmąjį lankiausi šešerių, tad beveik nieko iš tos kelionės nepamenu. Jaučiuosi, lyg tai būtų mano pirma kelionė. Aš jau įsimylėjau Lietuvą ir nebenoriu grįžti. Galėčiau kam nors parduoti savo bilietą“, – juokėsi Lilė, galvojanti apie studijas Vilniaus universitete, kuriame anglų kalbą studijuoja jos pusseserė.

Visa šeima su tautiniais kostiumais

Jei Lietuvoje yra šeima, kurios visi nariai turi po tautinį kostiumą, ji neabejotinai sulauktų žurnalistų dėmesio. Tačiau kai ta šeima su tautiniais kostiumais švenčia lietuviškas šventes gyvendama Amerikoje, tai kelia dvigubą nuostabą. Tik ne Lilei. „Mes švenčiame Kūčias, gavėnią, Užgavėnes ir kitas šventes, minime Vėlines. Ateitininkų grupėje būna bendruomenės Kūčios, visi kartu sėdame prie bendro stalo. Šeimoje taip pat minime kiekvieną lietuvišką šventę, pas mus suvažiuoja visa giminė. Per Velykas vašku marginame kiaušinius, per Kalėdas darome šiaudinukus. Labai mėgstame lietuvių kultūrą, tad bandome prie jos prisidėti, visi turime tautinius kostiumus, kuriuos dėvime per šventes ar koncertus.“

Be abejonų, Lilė save laiko lietuve, kuri gyvena Amerikoje. „Savaitgalius leidžiu tiek su lietuviais, tiek su amerikiečiais. Čikagos lietuvius pažįstu visą gyvenimą, mes esame labai arti vienas kito, turime stiprius ryšius.“

Pabaiga

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

D. Britanija dislokuos savo kariškius Baltijos šalyse

Vilnius („Draugo“ info) – Didžioji Britanija kartu su Vokietija ir JAV ilgalaikiu pagrindu dislokuos savo kariškius Baltijos šalyse, kad būtų galima atremti Rusijos agresiją ir sustiprinti rytines NATO sienas.

Apie planus dislokuoti kariškius per NATO šalių gynybos ministrų susitikimą Briuselyje paskelbs Didžiosios Britanijos karinės žinybos vadovas Michael Fallon. Kariškiai Baltijos šalyse ir Lenkijoje bus rotuojami, tai leis išvengti Rusijos kaltinimų, kad esą pažeidžiama Įprastinių ginkluotųjų pajėgų Europoje sutartis.

Pabėgėliai purtosi Lietuvos

Vilnius (BNS) – Graikijoje kol kas neatsirado į Lietuvą persikelti norinčių pabėgėlių — pasak šioje šalyje viešinio vidaus reikalų viceministro Elvino Jankevičiaus, nors Lietuva yra sutikusi vieną šeimą perkelti į Lietuvą artimiausiu metu, norinčių atvykti pabėgėlių rasti dar nepavyko.

„Kadangi mes sakėme, kad esame pasiruošę vieną šeimą perkelti jau artimiausiu metu, Graikijos migracijos ir prieglobsčio departamento pareigūnai sakė, kad jie kalbėjo su sirais ir siūlė, bet nė vieni nesusidomėjo“, – sakė viceministras.

Jo teigimu, panašią poziciją išsakė ir kelios pabėgėlių šeimos, su kuriomis teko bendrauti Graikijoje – jie linkę

Iš pradžių kontingentą sudarys apie 100 žmonių. Jie reguliariai bus rotuojami, dalyvaus pratybose su Estijos, Latvijos ir Lietuvos kariškiais.

Šiuo metu po kuopą karių Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje yra dislokavusios Jungtinės Valstijos.

Po Rusijos įvykdytos Krymo aneksijos daugiau karių siūsti pradėjo ir kiti sąjungininkai, tačiau jie tai daro nereguliariai.

Baltijos šalys prašo, kad sąjungininkai karius siūstų reguliariai, pagal iš anksto sutartą grafiką.

migruoti į šalis, kuriose jau prisiglaudę jų giminaičiai.

„Graikams bus tikrai nelengva siūsti žmones į šalis, į kurias jie nenori važiuoti. Kalbant apie sirus, mes ir patys bendravome su kai kuriomis šeimomis: jie turi giminių ar artimųjų Vokietijoje ar Olandijoje ir yra pasiruošę ten važiuoti – apie Lietuvą jie nėra nieko girdėję“, – sakė E. Jankevičius. Pirmieji pabėgėliai Lietuvą galėtų pasiekti metų pabaigoje.

Pietų Europai susidūrus su pabėgėlių antplūdžiu, Lietuva išipareigojo per dvejus metus priimti 1 105 pabėgėlius iš tokių šalių kaip Sirija, Irakas ir Eritreja.

Eilinis bandymas mažinti biurokratų armiją

Vilnius (Vyriausybės info) – Ministro pirmininko Algirdo Butkevičiaus vadovaujamas ministrų kabinetas imasi papildomų priemonių, kad valstybės tarnyboje dirbtų tik būtinas tarnautojų skaičius, nepaisant to, kad bendras didžiausias leistinas valstybės tarnautojų skaičius per pastaruosius trejus metus sumažėjo 132 pareigybėmis.

2015 m. rugpjūtį Krašto apsaugos ministerijai prirėkusi 250 valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių

dėl privalomosios karo tarnybos grąžinimo, kad būtų galima aptarnauti naujus šauktinius buvo perskirstytos valstybės tarnautojų pareigybės tarp ministerijų ir joms pavaldžių įstaigų, taigi tarnautojų skaičius neišaugo. Pareigybių skaičius buvo sumažintas Vidaus reikalų ministerijoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, Finansų ministerijoje, Aplinkos, Sveikatos apsaugos, Teisingumo, Ūkio ir Žemės ūkio ministerijose.

Atkurta S. Batoro auksinių monetų replika

Vilnius („Voruta“) – Lietuvos monetų kalykla spalio 12 d. išleidžia itin retų Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Stepono Batoro valdymo laikotarpiu (1576–1586) kaldintų auksinių monetų – dukatų – replikas. Kalyklos atstovų teigimu, pasaulyje saugomi vos keli šių monetų originalai, tačiau nė vieno nėra Lietuvos muziejuose. Minėti auksiniai pinigai pratę praėjusiais metais pradėtą unikalų projektą, kurio tikslas – iš užmaršties prikelti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) auksines monetas, rašoma pranešime spaudai.

Po savaitės išleidžiamos dvi auksinių monetų – 1 dukato ir 10 dukatų (dar kitaip vadinamų portugalais) – replikos. Auksinės replikos nukaldintos iš gryno 999 prabos aukso ir yra beveik identiškos XVI a. naudotiems originalams. Itin riboto tiražo vieno Stepono Batoro auksinio dukato replikos kaina siekia 230 eurų, 10

dukatų – net 1700 eurų, abiejų monetų replikų komplektas – 1920 eurų.

Bus išleista 500 Stepono Batoro auksinių monetų replikų – 200 vienietų 10 dukatų ir 300 vienietų 1 dukato.

Iš viso planuojama nukaldinti 11 LDK auksinių monetų replikų.

Atkurta S. Batoro auksinių monetų replika. Monetų kalyklos nuotr.

JAV nebendradarbiaus su Rusija kovoje Sirijoje

Washingtonas (ELTA) – JAV gynybos sekretorius Ashton Carter pareiškė, kad JAV vadovaujama koalicija nesutiko bendradarbiauti su Rusija kovoje su „Islamo valstybe“. Pasak jo, bendradarbiavimas neįmanomas, kol Maskva apšaudo kitus taikinius.

Pentagono vadovas pažymėjo, kad Jungtinės Valstijos ves elementarias technines derybas su Rusija, siekdamas užtikrinti, kad skrydžiai virš

Sirijos būtų vykdomi saugiai, tačiau „tik tiek“.

JAV, anot Pentagono vadovo, nepasiruošusios bendradarbiauti su Rusija, kurios strategija yra tragiškai ydinga.

„Jie ir toliau apšaudo taikinius, kurie nepriklauso ISIL (Islamo Valstybėje Irake ir Levante) – kalbėjo ministras – Mes manome, kad tai yra esminė klaida.“

NATO yra pasirengusi ginti Turkiją

Briuselis (ELTA) – NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg pareiškė, kad Aljansas yra pasiruošęs ginti savo sąjungininkę Turkiją. Toks pareiškimas pasirodė po to, kai Rusijos lėktuvai pažeidė Turkijos oro erdvę.

„NATO yra pasirengusi ginti visas savo sąjungininkes, įskaitant Turkiją, nuo įvairiausių grėsmių“, – sakė J. Stoltenberg prieš susitikimą su NATO

gynybos ministrais Briuselyje. Susitikime bus nagrinėjama Sirijos krizė.

Anot J. Stoltenberg, NATO jau pasiruošė dislokuoti savo pajėgas Turkijoje ir kituose pietiniuose regionuose. Jis taip pat pažymėjo, kad Rusijos atakos Sirijoje yra priežastis sunerimti.

Pasak J. Stoltenberg, sprendimas dėl NATO karių Afganistane dar nėra priimtas.

Turkija keršys – nepirks rusiškų dujų

Stambulas (ELTA) – Turkija gali persvarstyti klausimą dėl rusiškų dujų pirkimo, pablogėjus santykiams su Maskva po incidentų Turkijos oro erdvėje praėjusią savaitę. Tai pareiškė šalies prezidentas Recep Tayyip Erdogan.

R. T. Erdogan taip pat pareiškė, kad Turkija gali atsakyti statyti ato-

minę jėgainę „Akkuju“ pagal Rusijos projektą.

Turkijos Prezidentas perspėjo Rusiją, kad Rusijos įvykdytas Turkijos oro erdvės pažeidimas yra neleistinas. „Išpuolis prieš Turkiją – tai išpuolis prieš NATO“, – pareiškė Turkijos vadovas.

JAV ragina rasti nužudymo užsakovus

Washingtonas (ELTA) – JAV valstybės departamentas paragino Rusijos valdžią surasti tuos, kurie užsakė ikkilios žurnalistės Anos Politkovskajos nužudymą.

Minint devintąsias jos mirties metines, Valstybės departamentas pareiškime nurodė, kad asmenų, prisidėjusių prie A. Politkovskajos ir kitų žurnalistų nužudymo, nebaudžiamumas prisideda prie baimės atmosferos kūrimo ir vidinės cenzūros, be to, kelia pavojų žurnalistų saugumui.

Žurnalistė, kurios aštrios kritikos bijojo korumpuoti valdininkai, gene-

rolai ir net, manoma, Prezidentas Vladimiras Putinas, buvo nužudyta per pastarojo gimtadienį 2006 m. spalio 7 d. Spekuliuojama, esą A. Politkovskajos žmogžudystė buvo „dovana“ Rusijos vadovui. Moteris buvo nušauta savo namo laiptinėje Maskvoje.

Tiriant A. Politkovskajos nužudymo bylą, pradžioje buvo sulaukyta net 11 įtariamųjų. Perna du įtariamieji buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos, o dar trims skirti ilgi metai kalėjimo. Tačiau kas užsakė moters egzekuciją, taip ir nebuvo išaiškinta.

Vokietijoje užregistruota 577 tūkst. pabėgėlių

Yra ir kita pusė – Vokietijoje vyksta protesto akcijos prieš pabėgėlių priėmimą.

ELTA nuotr.

Berlynas (BNS) – Vokietijos pareigūnai paskelbė per devynis šių metų mėnesius užregistravę apie 577 tūkst. prieglobsčio prašytojų, kurių trečdalis sudaro pabėgėliai iš Sirijos.

Vien rugsėjį užregistruoti 163 tūkst. 772 prieglobsčio prašytojai, iš kurių 85 tūkst. 455 buvo iš Sirijos, 19 tūkst. 192 iš Irako, ir 18 tūkst. 387 iš Afganistano.

Tačiau Austrija, praleisdama per

savo sieną pabėgėlius toliau į Vokietiją, nepaiso tarptautinės teisės – pareiškė Bavarijos vidaus reikalų ministras Joachim Hermann.

Pasak jo, nekontroliuojamas migrantų judėjimas Šengeno zonoje yra visiškai nepriimtinas.

Bavarija priima apie du trečdalius į Vokietiją atvykstančių migrantų, o Miunchenas dėl nesibaigiančio pabėgėlių srauto atsidūrė prie katastrofos ribos.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Prasidėjo 13-asis ČLKL sezonas

ČLKL 13-ojo sezono atidarymo šventėje dalyvavo LKL prezidentas Remigijus Milašius (k.) ir LKL direktorius Romualdas Brazauskas (d.). Svečius iš Lietuvos į Čikagą pakvietė ČLKL vadovas Aurimas Matulevičius su žmona Joana.

Spalio 3 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemonte prasidėjo 13-asis Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) sezonas. Jis prasidėjo ketveriomis tą dieną sužaistomis pirmo turo rungtynėmis.

Jas stebėjo bei visus varžybų dalyvius pasveikino garbingi svečiai iš Lietuvos: LKL prezidentas Remigijus Milašius ir LKL direktorius Romualdas Brazauskas. Pastarasis, beje, neužmiršo ir savo tiesioginio ilgamečio darbo: vienas geriausių pasaulio krepšinio teisėjų, paėmęs į rankas švilpuką pirmąkart teisėjavo ir ČLKL rungtynėms.

Pirmąją ČLKL varžybų dieną dėmesio centre buvo praėjusio sezono pirmenybių finalininkų – „Juodkrantės“ ir „Radviliškio“ komandų dvikova, kurioje stipresni buvo radviliškėčiai, laimėję prieš praėjusio sezono čem-

pionus rezultatu 77:64.

Kitose pirmo turo rungtynėse „Lituanicos“ komanda, po atkaklios kovos, rezultatu 67:64 priverstė pasiduoti praėjusio sezono bronzos laimėtojus – „Švyturio“ krepšininkus. Pergalėmis naująją krepšinio sezoną taip pat pradėjo „Atleto“ (rezultatu 55:47 nugalėjo „Stumbrą“) ir „Lietkabelio“ (59:46 įveikė „Lietavą“) komandos.

Be minėtų komandų ČLKL 13-ajame sezone rungtyniauja „Jainimo“, „Vilniaus“ ir „Lituanica 9-okai“ komandos. Jos naujojo sezono varžybas pradės spalio 10 d., šeštadienį.

ČLKL senjorų lygos turnyre varžysis 5 komandos: „Arka“, „Savas LT“, „Ažuolas“, „Britė“ ir PLC. Pirmojo turo rungtynes jos pradės spalio 11 d., sekmadienį. Visą ČLKL varžybų tvarkaraštį galima rasti internete www.clkl.net.

Lietuviai New Jersey varžėsi krepšinio turnyre

3x3 krepšinio turnyro NJ dalyviai

Rugsėjo 26 d. Spring Lake Heights miestelyje New Jersey valstijoje įvyko tradicinis, jau 11-asis „Jersey Shore 3x3“ krepšinio turnyras. Jame dalyvavo 6 lietuviškų sporto klubų komandos iš trijų JAV valstijų – New Jersey, New York ir Pennsylvania (NJ „Liepsna“, Long Island „Perkūnas“, NY „Geležinis Vilkas“, NY „LAK“ ir Philadelphia „Aras“).

Po atkaklių kovų į finalą pateko Long Island „Knicks“ ir NJ „Liepsnos“ komandos, kurių tarpusavio dvikovoje stipresnė buvo Long Island jaunimo komanda, įveikusi „Liepsnos“ veteranų pasipriešinimą rezultatu 21:13.

Prasideda 7-asis lietuvių stalo teniso lygos sezonas

Septintus veiklos metus skaičiuojanti Čikagos lietuvių stalo teniso lyga (ČLSTL) naująjį sezoną pasitiks spalio 22 d., jau įprastą varžyboms skirtą dieną – ketvirtadienį. Tą dieną Pasaulio lietuvių centro salėje Lemonte įvyks jau 26-jo ČLSTL turnyro kovos.

Prieš tai, spalio 15 d., vyks ČLSTL dalyvių treniruotė. Kviečiame visus norinčius pažaisti stalo tenisą sudalyvauti naujojo sezono varžybose. Daugiau informacijos tel. 847-890-2194 (Tomas).

Dar vienas Lietuvos boksininkas karjerą tęs Amerikoje

Vienas geriausių Lietuvos profesionalių boksininkų, pasvalietis Virgilijus Stapulionis atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas (JAV) ir čia tęs savo sportinę karjerą.

Virgilijus treniruosis daug žymių boksininkų išugdžiusioje profesionalų bokso superžvaigždės, visame pasaulyje garsaus trenerio Roberto Garcia bokso akademijoje. Ji įsikūrusi Kalifornijos valstijos Oxnard mieste, apie 100 km nuo Los Angeles, Ramiojo vandenyno pakrantėje.

Į šią akademiją pasvalietį pakvietė JAV dirbantis tautietis, profesionalaus bokso vadybininkas Egis Klimas, kopti karjeros laiptais padedantis tokioms bokso pasaulio žymybėms kaip dukart olimpinis čempionas ukrainietis Vasilijus Lomačenko, pasaulio čempionai Sergejus Kovalevas, Evgenijus Gradovičius, Večeslavas Glazkovas.

Vienas didžiausių pasaulio sporto tinklalapių „Yahoo sports“ lietuvių E. Klimą pernai išrinko į įtakingiausių bokso pasaulio žmonių dvidešimtuką.

Virgilijus Stapulionis bus trečias lietuvis, pakviestas į Roberto Garcia bokso akademiją – prieš keletą metų joje treniravosi Čikagoje dabar gyvenantis kaunietis Donatas Bondorovas, o dabar ten meistriškumo semiasi pa-

V. Stapulionis tapo trečiuoju Lietuvos boksininku, savo sportinę karjerą tęsiančiu JAV.

saulio čempionato prizinininkas, Pekino ir Londono olimpių žaidynių dalyvis Egidijus Kavaliauskas.

Gavęs pakvietimą į garsiąją boksininkų kalvę, Virgilijus ilgai nedvejavo. Juk kiekvienam sportininkui būtina tobulėti savo sporto šakoje, neatilikti nuo naujausių tendencijų, šiuolaikinių metodikų. Deja, iki šiol pasvaliečiui ringe pasitreniruoti su lygiaverčiu varžovu tekdavo nedažnai, nebent nuvažiavus į Vilnių ar Kauną.

Lietuvių kilmės kovotoja iškovojė įspūdingą pergalę

Lietuvių kilmės kovotoja R. Namajunas iškovojė įspūdingą pergalę mišrių kovos menų (MMA) varžybose. Prestižiniame turnyre „UFC 192“ Houston, Texas, 23 metų lietuvių kilmės amerikietė pirmojo raundo pabaigoje smaugimo veiksmu palaužė savo gerą bičiulę Angelą Hill. Ši kova vyko Houston „Toyota Center“ arenoje, kuri yra ir Donato Motiejūno bei kitų „Houston Rockets“ krepšininkų namais.

Svorio kategorijoje iki 52 kg kovoje, kurią rodė „Fox Sports 1“, R. Namajunas pasirinko teisingą taktiką – ji išlaukė tinkamos akimirkos ir užsokusi varžovei ant sprando surakino plieniniais gniaužtais.

„Kantrybė buvo raktu šioje kovoje, – sakė R. Namajunas. – Mes daug treniravomės džiu-džitsu, turiu puikius trenerius, kurie man labai padėjo. Noriu padėkoti Angelai Hill, ji yra mano draugė, o su draugais kautis visada sunku.“

Tai buvo trečioji R. Namajunas pergalė profesionaliame ringe per penkias kovas.

R. Namajunas motina yra iš Lietuvos, palikusi mūsų šalį per sovieti-

Sparčiai karjeros laiptais kylanti MMA kovotoja R. Namajunas didžiuojasi savo lietuviškomis šaknimis.

nę okupaciją. Ir pati kovotoja yra viešėjusi Lietuvoje prieš kelerius metus. Nors R. Namajunas turi JAV pilietybę, ji didžiuojasi savo lietuviškomis šaknimis ir susikalba lietuviškai.

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sveikina dešimtosios Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės režisierių Vyta Čuplinską LR generalinio konsulato naujose patalpose.

Sandros Scedrina nuotr.

X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės režisierius Vyta Čuplinskas (v.), šventę surežisavo labai įspūdingai ir išradingai. Iš k.: kūrybinės grupės narys Liudas Landsbergis, meno vadovas Darius Polikaitis, muz. Nijolė Benotienė ir chorvedė Jūratė Grabliauskienė.

Jono Kuprio nuotr.

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, viešėdamas Čikagoje ir dalyvaudamas „Draugo“ iškilminguose pietuose spalio 4 d. ypač šiltai prisiminė liepos mėnesį Čikagoje vykusią X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventę. Kitą dieną, spalio 5, jis dalyvavo LR generalinio konsulato naujų patalpų įkurtuvėse NBC Towers pastate. Iškilmių metu ministras įteikė padėkos raštus Dainų šventės rengėjams: režisieriui Vytui

Čuplinskui, meno vadovui Dariui Polikaičiui, organizacinio komiteto pirmininkui Kastyčiui Giedraičiui ir kitiems, prisidėjusiems prie šventės rengimo ir įgyvendinimo. Čia prisimename organizatorių kūrybines pastangas įgyvendinant šių metų svarbiausią lietuvių išeivijos kultūrinį renginį.

Dainų šventei

NIJOLĖ BENOTIENĖ

*Dainų dainelės, aidų aidais
Skambiai, plačiai, tvirtai, galingai
Per kalnų kalnus, miškais, laukais
Lengvai, rimtai ir sutartingai,
Į vieną giją susipynę,
Aplėkit Lietuvą-tėvynę
Skambiai, plačiai, galingai.*

Maironis

Štai taip Maironio žodžiais 1924 metais visi buvo kviečiami į pirmąją dainų šventę Kaune. Tada skambiai, plačiai, galingai aplėkė dainų dainelė Lietuvą ir liko visą tautą apimančia, kultūrinę, meninę, pilietinę ir politinę pasaulėžiūrą atspindinčia švente. Praėjo daugiau kaip 90 metų nuo pirmosios dainų šventės Lietuvoje ir beveik 60 metų nuo pirmosios dainų šventės išeivijoje (1956 m. Čikagoje). Šią vasarą vyko išeivijos 10-oji dainų šventė, o pirmosios dainų šventės padėti kertiniai pamatai iki

šiol atlieka tą patį vaidmenį. Ši šventė ir vėl buvo Šiaurės Amerikos lietuvių meninės, kultūrinės ir politinės pasaulėžiūros tvirtas ir aiškus atspindys, skambiai, plačiai, galingai apglėbusi visus dainuojančius ir mylinčius dainą.

Tai buvo gausiausia atlikėjų iš visų iki šiol buvusių švenčių: 1 400 dainininkų atstovavo 65 chorams. Klausytojų buvo apie 3 500. „Mano tėvų laikais būdavo 10,000 žiūrovų“, – apgalvestavo šventės organizacinio komiteto pirmininkas Kastytis Giedraitis.

Dainų šventė – tai ne vien pramoga ar pasilinksminimas, dainų šventė – tai mūsų kultūra, tai mus vienijanti dvasinė jėga, tai mūsų politinė pasaulėžiūra. Rengdami tokias šventes darome didelę įtaką aplinkiniams, garsinam Lietuvos vardą, jos kultūrą ir istoriją, kuri iki šiol pasaulyje nėra gerai žinoma. 2014 metais spalio 15–17 d. Vilniuje vykusiame seminare, organizuotame Užsienio reikalų ministerijos (URM), Lietuvos Respublikos

Prezidentė Dalia Grybauskaitė ragino išeivijos žiniasklaidos atstovus ir visus gyvenančius už Lietuvos ribų drąsiai kalbėti ir skleisti teisingą informaciją apie Lietuvą. Prezidentė priminė Ukrainos pamoką lyg įpareigojimą visomis išgalėmis saugoti Lietuvos laisvę. 10-osios Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės repertuaras ir režisūrinis sprendimas buvo ypač stiprus atsakymas į Prezidentės raginimą. Ši šventė buvo dainomis skambėjusi istorijos pamoka, kurios nevalia užmiršti nė vienam savo tėvynę mylinčiam lietuviui.

„Šventės pavadinimas ir samprata pirmiausiai kilo iš Čiurlionio dainų rinkinio *M. K. Čiurlionio keliu*“, – sako Darius Polikaitis, vyriausiasis dainų šventės meno vadovas. – Tas kūrinys susideda iš trijų dainų. Pirmoji – „Aš padainuosiu dainų dainelę“. Šis paprastas pavadinimas nusakė visą dainų šventės popietės reikšmę: atidarysime tautos dainų skrynelę ir išleisime jas po stadioną paskraidyti. Antra dai-

na – „Oi, giria, giria“ reprezentavo asmeninę plotmę, nes buvo iškeliamas darbo, meilės dainos, žmogaus ir gamtos ryšio atvaizdas dainose. O trečia daina – „Oi, lekia gulbių pulkelis“ priminė tautinį elementą, ypač tėvynės gynimą“.

„Darius ir Vyta yra idėjos ir vizijos žmonės, ir jie nepasiduoda tol, kol jų mintys nebūna įgyvendintos, – sako kūrybinės grupės narys Liudas Landsbergis. – Atsimenu vieną labai ilgą pokalbį, kurio metu supratome, kokią šventę kiekvienas įsivaizduojame, apšlifavome ją ir, geriau pažinę vienas kitą, pradėjome darbą, – tęsia Liudas. – Man buvo garbė ir malonumas artimai stebėti jų (Dariaus ir Vyto) kūrybą, entuziazmą ir aistringą pasišventimą ir pačiam būti maža dalele tos didelės kūrybinės energijos“, – baigia Liudas Landsbergis.

Šventė buvo stipriai „pakaustyta“ paskutinių technikos pasiekimų priemonėmis. Vyta Čuplinskas, vienas iš trijų kūrybinio komiteto narių, kaip tik pabrėžė, kad tokios šventės prieš, sakykim, penkerius ar šešerius metus nebūtų buvę įmanoma suruošti, nes tada dar nebuvo išrasti kai kurie apšvietimo, vaizdų ar įgarsinimo efektai. Kuriant šią šventę rengėjai stengėsi ją paversti šiuolaikiniu spektakliu, dėmesį prikaustančiu ir kvapą gniaužiančiu renginiu. Ir rengėjams tai tikrai puikiai pavyko.

„Kiekviena šventė mane stebina organizatorių išradingumu, kūrybingumu ir sugebėjimu jausti, kas yra geriausia mūsų Šiaurės Amerikoje (čia daugiau kalbu apie vizualinius elementus) ir supinti tai su lietuviškoms dainoms, – apie šventę sako Dalia Viskontienė. – Žmogus, gavęs dovaną, turi ją naudoti, šventės kaip tik parodo, kiek daug turime gabių žmonių, ir jeigu jų neįtrauksime, neuosime progos kurti, jie bus priversti pręgti ieškoti kitur, kur galėtų išlieti savo kūrybinę sielą. Džiaugiuosi, kad tokių žmonių netrūko nei vienoje iš trijų švenčių“, – baigia mintį Dalia Viskontienė.

Režisūrinis sprendimas, – pra-

džioje didžiuliame, virš dainininkų galvų pakabiname ekrane rodyti muzikinius kamuoliukus (išsiričiuojančius galingai visam chorui užtraukus „Sveiki gyvi, sveteliai“) visus nuteikė šeimyniškai ir artimai. Po pasisveikinimo, nieko nelaukiant, vyko chorų pristatymai, ekrane rodant ne tik choro nuotrauką, bet ir žemėlapyje vietą, iš kur jis atvykęs. Audringais plojimais buvo palydėti chorai ir choreliai, o ypač svečiai iš Lietuvos. Užrašai ir pranešimai vyko anglų ir lietuvių kalbomis, dvikalbis buvo ir šventės leidinys, nes rengėjai norėjo, kad nekalbantys lietuviškai kiek galima labiau suprastų mūsų gražią šventę, kad pajustų, kodėl ta lietuviška daina mums tokia brangi, – pokalbio metu pastebėjo Vytautas Čuplinskas.

Oficialioji, – įvadinė šventės dalis su chorų pristatymais ir JAV, Kanados bei Lietuvos himnais baigėsi specialiai šiai šventei sukurtu R. Čyvaitės-Kliorienės kūrinium (N. Kersnauskaitės žodžiais) „Namų ugnis“, kurį dirigavo pati kompozitorė.

Jokių bereikalingų sveikinimų ar prakalbų, varginančių ne tik atlikėjus, bet ir žiūrovus, nebuvo, o taikliu režisūriniu sprendimu nufilmuoti įdomių Lietuvos ir išeivijos garbingų žmonių pasikalbėjimai ypač praturtino šventę. M. K. Čiurlionio proanūkis Rokas Zubovas trumpai paminėjo M. K. Čiurlionio nuopelnus, atkreipęs dėmesį į liaudies dainą; ekrane didžiausia šypsena nušvitusi Veronika Povilionienė skatino dainuoti, dainuoti, nes „... daina pati į dangų kopija ir paskum save žmones veda“; seselė Ignė Marijošiūtė iš ekrano kalbėjo apie dainavimo stovyklose svarbą, ir štai po sekundės ji jau stovėjo ant scenos pakylęs ir kvietė į pagalbą mokančius groti akordeonu. Tarsi stebuklingai fėja lazdele pamovus, tuoj pat atsirado pusė šimto akordeonistų, ir visi – tiek choristai, tiek klausytojai dainavo žinomiausias stovyklines dainas. Gausiais plojimais visi norėjo atsidėkoti seselei Ignėi už jos atliktų darbų svarbą organizuojant stovyklas ir auginant jaunąją kartą.

Pirma dalis baigėsi linksma ir jaunatviška kompozitoriaus A. Stankevičiaus daina „Aš negaliu sustot dainuoti“, kurią lygiai taip pat jaunatviškai padirigavo prie dainos aranžuotės prisidėjusi Kristina Kliorytė.

Kokie darbai buvo sunkiausi kuriant šią ypatingą šventę? – klausiau Dariaus Polikaitis, nors iš šono žiūrint atrodo, kad jam viskas einasi kaip sviestu panteptai, ir jokių sunkumų nėra. „Man atrodo, kad meno vadovui sunkiausia yra ne konkretūs darbai, o psichologinė ir dvasinė įtampa, nes dažnai reikia daryti sprendimus, ne visai žinant, ar tai gerai, ar blogai. Pavyzdžiui, renkant repertuarą – ar jis pakankamai įvairus, ar chorai jį įveiks, ar jis publikai bus įdomus, ar programa ne per ilga? Arba net, jeigu kalbame apie visą šventės mintį – ar ji įdomi, vertinga? Bent jau mano atveju nemigo naktys buvo ne dėl darbų kiekio, o dėl tokių abejonių“, – sako Darius.

Dainų šventei ruošiant Toronto choras kartu su Dalia Viskontiene iš karto matėme, kad kūriniai parinkti užtektinai įdomūs ir sudėtingi, bet įmanomi atlikti išeivijos chorams. Naujai sukurtos dainos ypač domino dainininkus, ir jie labai noriai jas mokėsi. Šventės svetainėje patalpinti atskirų balsų įrašai lengvino mokymo eigą.

Antroji – tėvynės meilės, patriotinė dalis pradėta išpūdinga (pritariant mušamiesiems instrumentams) A. Lapinsko daina „Dabilutėli, dabile“, kurią atliko vyrų chorai, nuskambėjo tvirtai ir jausmingai. Tai buvo lyg įvadas į kompozitoriaus Fausto Strolis dainą (žodž. L. Žitkevičiaus) „Partizano mirtis“. Šia daina paminėjome ne tik tragišką Lietuvos partizanų kovą prieš okupantus, bet ir amžinos atminties kompozitoriaus Fausto Strolis darbo ir muzikos įnašą į išeivijos chorinį kelią. Daina po dainos, naudojant taikliai parinktus Lietuvos istorijos vaizdus ekrane, kilo įtampa, ... „ir štai įsivaizduokit vėlyvą naktį ... ką pasiimti su savimi, kai į tavo namų duris vidurnaktį pasibeldžia slaptoji milicija ir liepia per 20 minučių susiruošti ir vykti į nežinią?“ – ekrane pasirodžiusi klausia žinoma rašytoja Rūta Šepetytė. Lietuviai su savimi pasiėmė viltį, ryžtą, laisvę ir dainą. Molotovo-Ribbentropo žemėlapiu perbraižymas iš mūsų tautos pareikalavo begales aukų ir penkiasdešimt metų priespaudos jungo.

„Apie mūsų laisvės kovą“ ir prieš 25-erius metus įvykusį legendinį Baltijos kelią iš ekrano prabilo Vytautas Landsbergis, kurio žodžiai: „Iš pradžių buvo daina, ir ji tapo mūsų laisve. Todėl, kad pati daina yra laisvė“, – buvo įvadas į Kęstučio Daugirdo (žodž. R. Kazlauskaitės) penkių dalių kūrinį „Dainuojanti revoliucija“. Tai kūrinys, apie kurį kalbėjo visi: ir dainininkai, ir klausytojai, ir aktoriai, ir šokėjai, ir šven-

Jono Kuprio nuotrauka

tės kūrybinė grupė, nes visi jame dalyvavo. Vieni dainavo, kiti sustiprino perduodamą mintį judesiais, vaizdinėmis priemonėmis, tretį braukė sąrašas ir kėlė aukštyn galvas, didžiudamiesi ir džiaugdamiesi, kad turime tokių puikių mūsų pačių kompozitorių, menininkų, atlikėjų, vadovų, organizatorių.

Tai buvo šventės emocinė kulminacija, kuriai atslūgti reikėjo laiko, ir tai atlikti šventės kūrybinė grupė puikiai sugebėjo. Neišleido mūsų visų apsišarojusį į gatvę, o dėmesį nukreipė į vaikų atliekamas dainas, į tėvynės džiaugsmo ir laisvės temą. „Į tave keliaujam didį kelią“, – Darius Polikaitis iš anksto nufilmuotoje savo kalboje labai nuoširdžiai išreiškė mūsų visų mintis ir jausmus Lietuvai. Mes esame ir norime būti tautos dalis, o dviejų kultūrų gyvenimas nė vienam iš mūsų nėra lengvas“, – kalbėjo Darius už mus visus, o jo žodžius palydėjo dainos apie tėvynę. Viena iš jų – „Baltas paukštis“, kurios atlikimui buvo panaudotas V. Kernagio koncertinis-vaizdinis įrašas. Ekrane rodomas dainininkas ir prie jo dainavimo prisijungęs visas choras labai vykusiai ištirpdė laiką, atstumą ir tai akimirka lyg sugražino dainos autorių į mūsų gretas.

Šventės pabaigai prieš tradicinę „Kur giria žaliuoja“ ir smagią V. Kernagio dainą „Mūsų dienos kaip šventė“ grįžome prie Maironio posmais sukurtos Dariaus Polikaitis dainos „Dainų dainelės“. Žodžiai buvo parašyti prieš 90 metų, pirmajai dainų šventei, kuo puikiausiai tiko ir mūsų šei. Viskas sudėta į šią paprastą mūsų tautos dainelę, iš kurios iki dabar galime semtis išminties, supratimo, vienybės. Šiems žodžiams jokių paaiškinimų nereikia, nes juos dainuojant Tėvynė amžiams liks širdy, kur mes gyvenime.

*Tautos dainele, tu gaiviniai
Per ilgus amžius mūsų sielą;
Viena budėjai, kai milžinai
Kapus sapnavo šalį mielą;
Budėjai, supdama lopšėlį,
Jaunuolių guodei ir senelį,
Tautos auklėjai sielą.*

„Ieškojome gero, kulminacinio kūrinio pabaigai, kuris susumuotų šventės mintį, – pasakoja Darius Polikaitis. – Beieškodamas dainos užtikau Naujalis parašytą kūrinį šiomis Maironio eilėmis. Naujalis muzika netiko mūsų tikslui, tačiau Maironio eilės – LABAI tiko. Tada ir gimė mintis parašyti naują kūrinį toms eilėms, bet buvo nedrašu rašyti naują dainą, kai jau yra Naujalis kūrinys. Pasamoneje vis girdejau lyg pasišaipymą: „Įsivaizduok – Naujalis jau parašė puikią dainą, o Polikaitiui ji netinka!“ Tikriausiai dėl tos priežasties pradžioje sekėsi ne kaip, bet visai netyčia kilo mintis panaudoti Naujalis dainos melodijos fragmentą įžangoje (orkestras ją groja), ir kažkaip toks sumanymas „pralaužė ledus“. Turbūt psichologiškai pasijaučiau atidavęs duoklę Naujaliui, ir dabar galiu laisvai toliau kurti“, – „Dainų dainelės“ atsiradimo subtilybėmis dalijasi Darius. „Lidijai, Kovui, Dainai ir Vitui“, – po dainos pavadinimu išvardinti Dariaus žmonos ir vaikų vardai, kuriems jis skyrė šį kūrinį pirmiausia. Daina skam-

bi, judri, iškilminga, – lygiai tokios ir reikėjo mūsų visų širdims. Solinius intarpus atliko Rasa Serra – puiki solistė iš Lietuvos ir nuostabų balso tembrą turintis bei visą širdį atiduodantis dainai Marius Polikaitis. „Diriguojant „Dainų dainele“ pajutau/išgirdau, kad publika pradėjo ploti dar dainai nesibaigus, nes pajuto, kad tai finalinis momentas. Turiau prisipažinti, kad tai mane sujaudino ir įkvėpė. Aš tai priėmiau kaip patį gražiausią ir tinkamiausią pripažinimą visų, kurie prisidėjo prie kūrybinės vizijos įgyvendinimo“, – sako Darius Polikaitis.

Štai taip ir baigėsi iškilminga, daininga, patriotinė ir didinga X Šiaurės Amerikos dainų šventė. Bėgant paskutinėms šventės minutėms, tarp šypsenų ir plojimų, tarp glebėsciaivimosi ir dėkojimų viens kitam šypsojosi sustoję ir trys ažuolai: Darius Polikaitis, Vytautas Čuplinskas ir Kastytis Giedraitis. Štai šie trys vyrai, surėmę pečius, suruošė nuostabią šventę, apie kurią kalbėsime ilgai.

Vytautas Čuplinskas nesikuklina sakydamas, kad du su puse metų neatsitraukdamas dirbo šį darbą kaip savanoris (šalia kasdienio darbo), bet stengdamasis viską padaryti kaip profesionalas. Visi filmuoti pašnekesiai su anksčiau minėtomis įžymybėmis buvo įrašyti pačių Dariaus ir Vyto Lietuvoje, aplankius kiekvieną iš jų ir nufilmavus jų atsakymus. „Iš tikrųjų man atrodo, kad patys intensyviausi darbai teko Kastyčiui ir Vytiui. Man atrodo, kad Vytautas tiek laiko praleido savo rūsyje įrengtoje raštinėje, ruošdamas įvairius programos elementus, kad turbūt pamiršo, kaip kiti jo namų kambariai atrodo, – sako meno vadovas, – o Kastyčiui teko spręsti pačius sunkiausius galvosūkius, pvz., kur rasti papildomų vietų nakvynei, kai „Grateful Dead“ sirgaliai išpirko visus Čikagos centro viešbučius“, – apie savo pagrindinius pagalbininkus kalba Darius.

O organizacinio komiteto pirmininkas Kastytis Giedraitis labiausiai rūpinosi lėšų telkimu, nes be pinigėlių nebus ir šventės. „Sunkiausia dėl to, kad ne visos išlaidos buvo aiškios iki paskutinių mėnesių-savaičių. Šių dienų dainų šventė yra pasidariusi „show arba production“, – tad neužtenka, kad chorai suvažiuoja išmokę pykę dainų! Tuo pačiu nežinojau, kiek bus žiūrovų, todėl nebuvo aišku, kiek gali būti pajamų, – buvusiais rūpesčiais dalijasi Kastytis, – finansiškai viskas išėjo OK, nes nemažai bilietų buvo parduota per paskutines porą savaičių ir net paskutinę šventės dieną. Tad iki pat galo nervinausi dėl šventės finansinio pasisekimo“, – baigia Kastytis.

„Kai pradėdi svarstyti apie tuos darbus, nėra taip, kad vienas arba keli išsiskirtų savo sunkumu. Labiau vargina darbų gausa, nes jų tikrai buvo labai daug. Ir čia labai padėjo puiki komanda. Ir noriu pabrėžti, kad tai tikrai nėra kažkoks dirbtinas kuklumas. Tikrai, tikrai labai daug dalykų buvo padaryta man net nieko nežinant apie smulkmenas“, – savo žmonėmis džiaugiasi Darius ir prideda: – Norėčiau tik padėkoti už meilę lietuviškai dainai! Tiems, kurie dainavo ir vadovavo, tiems, kurie dirbo užkulisais, ir tiems, kurie žiūrėjo ir klausėsi!“

O Dalia Viskontienė klausia: „Kada ir kur kita šventė? Mes jau norime pradėti ruoštis...“

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Apsilankykite
„DRAUGO“**

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS**DR. RENATA VARIAKOJYTĖ**
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI**DR. K. JUCAS**

Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ**VYTIS TOURS**

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2015 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

DRAUGAS • 4545 W 63 St Chicago, IL 60629

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

7	5	4	2	8	9	6	1	3
1	6	2	5	7	3	4	8	9
3	8	9	1	6	4	2	5	7
8	7	6	3	5	2	9	4	1
9	2	5	4	1	7	3	6	8
4	1	3	6	9	8	7	2	5
6	9	7	8	2	1	5	3	4
2	3	8	9	4	5	1	7	6
5	4	1	7	3	6	8	9	2

9	5	7	1	2	6	8	4	3
3	1	4	8	5	9	2	7	6
2	6	8	3	7	4	1	9	5
8	7	6	4	3	5	9	2	1
5	3	2	9	1	7	6	8	4
4	9	1	6	8	2	3	5	7
7	2	3	5	6	8	4	1	9
6	4	5	2	9	1	7	3	8
1	8	9	7	4	3	5	6	2

3 + 9 + 4 = 16

5 + 3 + 8 = 16

„Draugo“ sudoku Nr. 97 atsakymus atsiuntė:

Regina Didžbalienė, Willowsprings, IL
Ona Rušenienė, Lisle, IL
Mečys Šilkaitis, Seminole, FL
Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL
Dalė Blekienė, Chicago IL

„Draugo“ sudoku Nr. 96 atsakymus atsiuntė:

Martin ir Donna Taoras, Findly, OH

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589

arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: **773-585-8284**.

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas
 Įmonių ir komercinė teisė
 Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
 Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika (312) 938-4909
 Audra P. Karalius (312) 219-8540
 A. Rimas Domanskis (312) 540-1075
 Dainius R. Dumbrys (312) 938-4905

353 N. Clark Street Suite 1800 Chicago, IL 60654 Fax: (312) 540-1162

ĮVAIRŪS

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu arba gali išleisti atostogų, arba pakeisti. Tel. 630-670-0813.

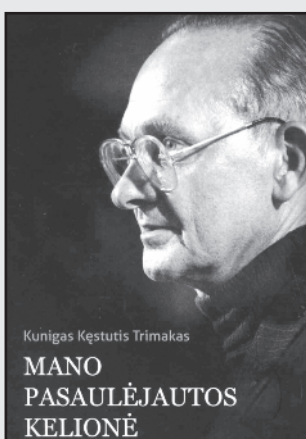
■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-615-5235.

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. Tel. 773-330-0092.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. Tel. 708-691-6996

Kun. dr. prof. Kęstučio Trimako paskutinė knyga

„Mano Pasaulėjautos kelionė“

Kunigas Kęstutis Trimakas
MANO PASAULĖJAUTOS KELIONĖ

pasiekė Čikagą. Knygą sudaro trys dalys: 1. kun. Trimako parašyti tekstai apie savo jaunų dienų patirtį; 2. jaunytės dienoraščiai iš karo pabėgėlių stovyklų Vokietijoje; 3. atsiminimai apie autorių – su juo bendravusių, dirbusių asmenų įžvalgos. Knyga išleista kun. Trimako testamentu paskirtomis lėšomis.

Knyga parduodama „Drauge“. Jos kaina – **30 dol.** (be persiuntimo išlaidų). Visos surinktos lėšos bus persiūtos į Lietuvą, į kankinės Adelės Dirsytės fondą.

tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
 DANTŲ GYDYTOJA
 Kalbame lietuviškai
 10 S. 640 Kingery Highway
 Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
 Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
 DANTŲ GYDYTOJA
 9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
 Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
 Dantų gydytoja
 9356 S. Roberts Road
 Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
 Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
 Dantų gydytoja
 10745 Winterset Dr.
 Orland Park, IL 60467
708-873-9074
 Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
 Dantų gydytoja
 4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
 9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
 6436 S. Pulaski Rd.,
 Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
 Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
 Chicago, Illinois 60629
 Bus: 773-767-2400
 Cell: 312-805-4851
 Fax: 773-767-9886

E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
 Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai
 Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

Lake Thunderbird Lakefront home
 2 hr. S/W Chgo. 4 bdrm, 2 bath
 screened porch. Great fishing, boating, skiing \$239,900.
 Call 708-738-5714

DĖMESIO!

Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilyginasiu. Tel. 630-340-9604

PARDUODA

Lithuanian Darien Estate Sale Fine Art, Paintings, Carvings books, furniture, kitchen, bedroom beautiful clothes. See 100 photos at <http://w.w.w.EstateSales.Net/IL/Darien/60561/981387>

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
 DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste1121, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
 DANTŲ GYDYTOJA
 Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
 318 W. Touhy Avenue
 Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
 Dantų gydytoja
 15543 W. 127th St.
 Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
 Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
 DANTŲ GYDYTOJA
 9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
 GE/RCA ATSTOVYBĖ
 2346 W. 69th Street
 Tel. 773-776-1486

PERKA

PERKAME GINTARĄ IR GINTARO DIRBINIUS:

- KAROLIUS
- APYRANKES
- SAGES
- PAKABUKUS
- IR KT.

TAIP PAT GINTARO GRYNUOLIUS.
 Atvykstame į namus.
Tel: 708-603-5494

SIŪLO DARBĄ

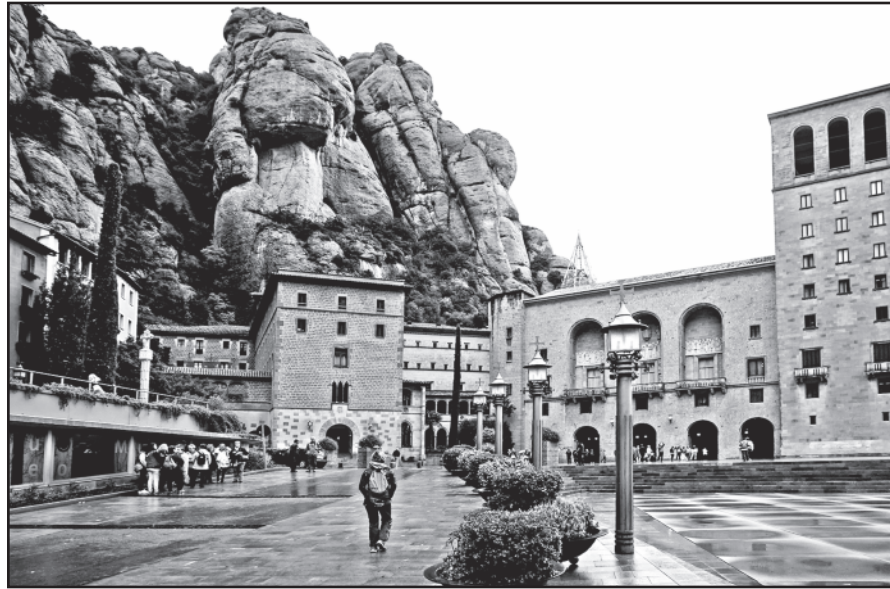
European restaurant in Lemont looking for part time Line Cook.
 Teleph. 630-464-8773

Skaitykite „Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

Juodoji Madona aukštai kalnuose saugo savo paslaptį

Kelionė lynų keltuvu labai įspūdinga.

Vienuolynas įsikūręs aukštai kalnuose.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Juodoji Madona saugo savo paslaptis.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Švenčiausia Ispanijoje vieta – Montserato kalnas ir jame esantis to paties pavadinimo vienuolynas, įsteigtas abato Olibos 1025 metais, taigi šiemet minintis 990 metų įkūrimo sukaktį. Sunku net įsivaizduoti, kiek per tą beveik tūkstantmetį čia gyveno benediktinų vienuolių, kiek žmonių čia apsilankė – pastaraisiais metais skaičiuojama, kad per metus Montserato vienuolyną aplanko maždaug du milijonai turistų. Manoma, kad Montserato kalnas buvo religinė vieta dar prieš krikščionybę – romėnai Veneros garbei čia buvo pastatę šventovę.

Šis vienuolynas nuo Katalonijos sostinės – Barcelonos nutolęs tik apie 50 kilometrų, tad iki čia traukiniu galima atvykti maždaug per valandą, o po to į aukštai kalnuose esantį vienuolyną reikia keltis lynų keltuvu – tokia kelionė siūbuojančiu keltuvu virš kalnų tarpeklių dovanoja daugybę papildomų įspūdžių, nes gamtovaizdis yra tiesiog gniaužiantis kvapą. Montserato vienuolynas – ne tik švenčiausia šalies vieta, bet ir aukščiausias taškas Katalonijos žemumose, siekiantis 1236 metrų virš jūros lygio.

Montserato vienuolynas pastatytas prie uolų, 725 metrų aukštyje. Legenda pasakoja, kad benediktinai vienuoliai uolose aptiko Madonos, rankose lai-

kančios kūdikį, statulėlę. Pastebėję neįprastas jos galias, vienuoliai bandė medinę statulėlę išnešti ir priglausti savo tuo metu statomame vienuolyne, bet vos tik bandydavo tai padaryti, statula tapdavo sunki ir nebekeliamama. Todėl vienuoliai nusprendė vienuolyną statyti būtent toje vietoje, kur ji buvo rasta. Kita legenda pasakoja, kad statulėlę išskobė šventas Lukas, bet ją į dabartinę vietą atnešė šventas Petras. Specialistai yra nustatę, kad ši figūrėlė iš tiesų buvo pagaminta XII amžiuje.

Vienuolynas istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 880 metais. Būtent 1025-aisiais čia įkurtas romėniško stiliaus benediktinų vienuolynas, o XII amžiuje susiformavo dabartinis vienuolyno architektūrinis ansamblis. Savo antrosios kelionės metu Kristupas Kolumbas Montserato vienuolyno garbei pavadino šiuo vardu vieną iš Mažųjų Antilų salų Karibų jūroje. Dabar tai Jungtinės Karalystės užjūrio teritorija.

1522 metais kaip piligrimas čia apsilankė jėzuitų ordino įkūrėjas Ignacio de Loyola, o 1592-aisiais buvo pašventinta naujoji bazilika, pastatyta Renesanso stiliumi su gotikos elementais

Aukštai ant Montserato kalno pastatytas vienuolynas daug kartų buvo sugriautas buvusių karų metu. Labiausiai vienuolynas nukentėjo per karą XVII amžiuje, vėliau, XIX amžiaus pradžioje čia užkopė Napoleono kareiviai griovė pastatus, išplėšė tur-

tingą vienuolių surinktą biblioteką, o 1936 metais per pilietinį karą čia žuvo 28 vienuoliai. Visa tai vienuolynas atlaikė ir dabar yra puošniai atstatytas bei gausiai lankomas turistų iš viso pasaulio.

Šiandien čia atvykus galima gerėtis nuostabiais peizažais, galima apeiti visas Kryžiaus stotis, galima apžiūrėti nuostabaus grožio renesansinio stiliaus baziliką, vidinį jos kiemą, vienuolyno pastatus. Yra čia ir biblioteka, kur paprasti turistai neleidžiami – čia sukaupta apie 300 tūkstančių senovinių įvairaus žanrų knygų, apie 400 rankraščių ir kitų spaudinių, tarp jų yra ir 1499 metais išleista knyga. Vienuolyno spaustuvė yra laikoma pačia seniausia Iberijos pusiasalyje. Pats vertingiausias bibliotekos rankraštis – XIV amžiaus rinkinys *Llibre Vermell*, kuriame yra dešimt viduramžių dainų. Bibliotekoje gali lankytis tik žinomi mokslininkai ir tik vyrai.

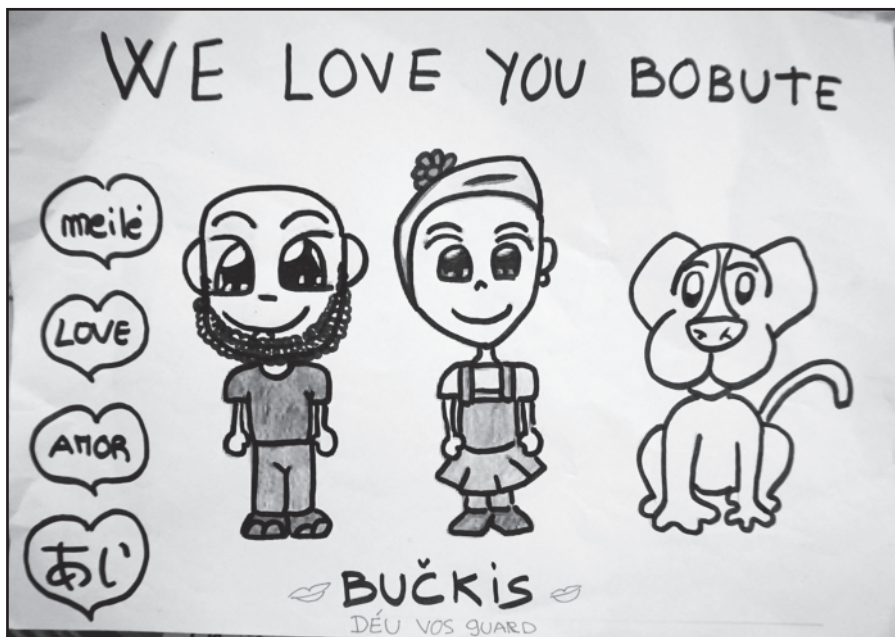
Čia pat įsikūrusiame muziejuje taip pat galima apžiūrėti eksponatus iš Mesopotamijos, Egipto, Kipro ir Šventosios žemės, įvairių garsių menininkų XIII–XVIII amžiaus paveikslus, katalonų tapytojų ir skulptorių darbus.

Labai įdomi ir Mergelės Marijos ikonografijos ekspozicija, kur galima pamatyti, kaip keitėsi Juodosios Madonos vaizdavimas per daugelį metų – čia yra paveikslai, statulos, piešiniai, graviūros ir medalionai. Pagrindinis Montserato vienuolyno akcentas ir yra 95 centimetrų (38 colių) aukščio

Bazilikos vidus stebina savo didybe.

Čia galima rasti ir tokių užrašų.

Europoje, skiriantis po dvi giesmes susirinkusiesiems. Šis choras, vadinamas *L'Escolania de Montserrat*, įkurtas XIII amžiuje ir yra vienas seniausių muzikos mokyklų Europoje, jame dainuoti mokosi 50 berniukų nuo 9 iki 14 metų amžiaus iš visos Katalonijos.

Bazilikos kairėje pusėje yra įdomi vieta – *Ave Maria* takas, kuriame ant sienos kabo didžiulis Juodosios Madonos atvaizdas, o po juo dega lankytojų nupirktos ir uždegtos spalvotos žvakės. Tos žvakės čia dega nuolat, ir kiekvienas apsilankęs vienuolyne stengiasi žvakę uždegti ir palikti.

Išpūdingi yra ir šie religiniai pastatai, ir pats Montserato kraštovaizdis. Per milijonus metų susiformavę kalnai įgavo neįprastą formą ir yra vadinami dantytaisiais kalnais. Montserato kalnų aukščiausia viršukalnė *Sant Jeroni* yra 1236 metrai virš jūros

lygio. Neapsakomo grožio kalnų ir lygumų panoramos toje vietoje tiesiog atima kvapą, o visai šalia aplink kabo debesys...

1987 metais šis gamtos kompleksas buvo paskelbtas Katalonijos nacionaliniu parku. Į čia buvo nutiestas ir siauras geležinkelis, turizmo infrastruktūra buvo plačiai išvystyta. Šiandien čia – ir didelė suvenyrų parduotuvė, savo plotu beveik artima bazilikai, ir restoranai, kavinės.

Šiandien vienuoliai benediktinai priima piligrimus, vienuolyno teritorijoje yra svečių namai su celėmis. Laisvalaikiu vienuoliai užsiima kūryba, gamina vyną, likerį, saldumynus su medum, varškę. Beje, turistai iš vietos gyventojų čia gali paragauti bei įsigyti ir labai skanaus sūrio, ir medaus. Iš šios kelionės grįžti į Barseloną dvasiškai praturtėjęs ir pakylėtas.

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad

A † A RIMAS VAITKUS

Mirė 2015 m. spalio 3 d. Steamboat Springs, Colorado.
Gimė 1937 m. kovo 24 d. Klaipėdoje, Lietuvoje.

Paliko giliai liūdinčius: žmoną Elke, sūnus Liną ir Darių, anūkę Sofiją, brolių Vyta su žmona Aldona, jų vaikus Tomą ir Rūtą, Rūtos vaikus Ariuką ir Ailą, Ailos vaikus Ričarduką ir Carson.

A. a. Rimas daug metų gyveno Čikagoje ir paskutinius 39 metus Steamboat Springs, Colorado.

Velionio pelenai ilsisi Colorado kalnuose.

Prisimindami a. a. Rimą, jo vardu galima aukoti Lietuvių Fondui, kurio narys jis buvo.

Prašome pasimelsti už jo sielą.

Šeima

A † A STEPONAS ŽIUPSNYŠ

Mirė 2015 m. spalio 6 d.
Gyveno Oak Lawn, IL.

Gimė 1913 m. vasario 6 d. Gudžiūnuose, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: duktė Genė Childress (Barry); sūnus Ray Žiupsnys, anūakai Brett ir Brian Childress; Kris Fioto, David Žiupsnys ir jų šeimos, proanūakai Mackenzia Fioto, Nicole, Sydnay, Alyssa, Steven Childress; seserys Elena, Stasė, Ona, Benė ir jų šeimos.

A. a. Steponas bus pašarvotas pirmadienį, spalio 12 d. nuo 10 val. r. iki 11 val. r. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 SW Highway (7700 W), Palos Hills, IL. Iš laidojimo namų 11 val. ryto velionis bus atlydėtas į Sacred Heart bažnyčią, 8245 W. 111th St., Palos Hills, kurioje 11:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Steponas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

„Draugo“
prenumeratoriai
gali skaityti „Draugą“
internete be jokio
papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų
parašyti apie tai
administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“
bei slaptažodį.

**SKAITYKITE
„DRAUGĄ“
GREIČIAU!**

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NALJA **Granitex** 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NALJA **Biomed** 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-569-6676

NALJA **Biomed 2** 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430

NALJA **Galos Caves** 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NALJA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

NALJA **Excel Insurance** 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

NALJA **Atlantic Express Chicago** 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Smitga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd. Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B S. Slate St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-489-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** spalio 14 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite išsamų biografinį filmą apie buvusio KGB agento Vladimiro Putino korupcinį ir kriminalinį kilimą į dabartinės Rusijos „caro“ sostą. Kviečiame atvykti.

■ **Spalio 25 d., sekmadienį, organizacija „Vaiko vartai į mokslą“** kviečia visus rėmėjus į tradicinius lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL). Pradžią – 12:30 val. p. p. Matysite trum-

pą meninę programą, sužinosite apie organizacijos remiamus dienos centrus Lietuvoje, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų vaikai. Stalus ir vietas galima užsisakyti tel. 630-243-1089 (Rūta Šmulskienė arba el. paštu: r.l.smulks tys@sbcglobal.net) ir tel. 630-243-1228 (Rita Vencloviėnė) arba el. paštu: venclovas@comcast.net).

■ **Knygos apie skautus „Per skautybę – lietuvių“** pristatymas vyks lapkričio 1 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Ateitininkų namuose Lemonte. Visi kviečiami dalyvauti.

„Draugo“ bendradarbis ir rėmėjas Donatas Januta, apgailestaudamas, kad negalėjo atvykti ir dalyvauti „Draugo“ iškilmingoje popietėje, parašė šiuos paskatinimo žodžius.

Gailiuosi, kad šiais metais negaliu dalyvauti „Draugo“ metiniame pokilyje.

„Draugas“ yra svarbus lietuvių išeivijai, nes sava spauda vienią mus visus, išsisklaidžiusius po plačią Ameriką ir po pasaulį. Sava spauda jungia vieną su kitu, padaro mus visus pažįstamais, kaimynais, artimais.

Be savos spaudos nebeliktų Amerikos lietuvių bendrijos. Būtime atskiros pavienės grupelės, plūduriuojančios Amerikos tautų asimiliavimo katilė.

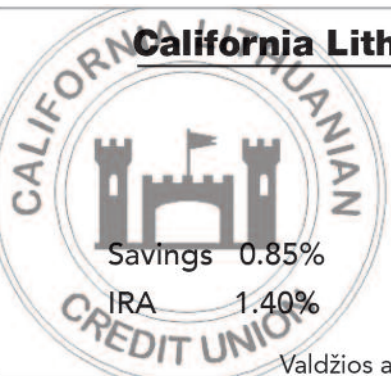
Todėl „Draugas“ yra svarbus ir remtinas.

Pagarbiai ir draugiškai,

Donatas Januta
San Francisco, CA

Draugas dėkoja

Rimantui ir Danguolei Mackevičiams iš Palos Hills, IL, paaukojus 100 dol. paremti Vasario 16-tosios šimtmečio knygos spausdinimo išlaidas

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA
(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.85%	3 Metų CD 2.00%
IRA 1.40%	3 Metų IRA CD 2.25%

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Lietuvių Fondo stipendininkų muzikinis AČIŪ

Rudens spalvų garsai

NEPAKARTOJAMŲ VIRTUOZŲ DERINYS
Edvinas Minkštimas – fortepijonas
Juillard muzikos mokyklos auklėtinis

Tadas Korris – kontrabosas
Manhattan muzikos mokyklos auklėtinis

LIETUVIŲ FONDO pokylis – koncertas
2015 m. lapkričio 7 d.
Pasaulio lietuvių centro Pokylių salėje
14911 127 th St., Lemont, IL 60439

5:30 val. v. kokteiliai		Bilieto kaina: 75 dol. (gėrimai įskaičiuoti į kainą); 50 dol. – jaunimui iki 21 m.
6:30 val. v. koncertas		Info: www.lietuviufondas.org arba tel. 630-257-1616
7:30 val. v. šventinė vakarienė (šokiams gros Rasa Zubreckaitė ir Romas Tamašauskis)		R.S.V.P. iki 2015 m. spalio 26 d.

Š. m. spalio 3 d. Los Angeles vykusiose Lietuvių dienose susitiko dvi žvaigždės – Beata Nicholson ir Amerikos kino aktorė Rūta Lee (Kilmonytė). Beata Nicholson pristatė savo naujai išleistą lietuvių kulinarijos knygą anglų kalba „Taste Lithuania“.

Audronės Kižytės nuotr.

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošiūniais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

[www.draugas.org/
kalendorius.html](http://www.draugas.org/kalendorius.html)

Cicero lietuviai dalyvavo naujuose LR generalinio konsulato patalpų įkurtuvėse NBC Towers spalio 5 d. ir susitiko su Lietuvos valdžios atstovais. Iš k.: Birutė Zalatorienė, Marija Remienė, LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, garbės konsulas dr. Jonas Prunskis, Milda Šatienė, Jolita Kisieliūtė Narutienė ir adv. Saulius Kuprys.

Jono Kuprio nuotr.